

Звіт
ректора О.Г. Самойленка
про діяльність Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя у 2016 році

Звіт за роботу є нагодою підвести підсумки нашої спільної діяльності за 2016 рік, проаналізувати зроблене, визначити помилки та прорахунки, окреслити перспективи на наступний 2017 рік.

Цей рік продемонстрував, що у більшості колективу змінюється ставлення до власних можливостей, ми в більшій мірі почали розуміти, що доля нашого університету, його позитивне або негативне сприйняття навколишнім світом залежить від нас усіх і від кожного окремо, і це є добре!!! Чи можемо ми бути задоволені існуючими реаліями в повній мірі, чи зробили ми максимум із можливого, мабуть ні. Чи є перспективи поступального розвитку, безперечно, так, у нас залишається невикористаним до кінця потенціал наших науково-педагогічних кадрів, матеріально-технічної бази, ще у багатьох сферах діяльності.

Значна увага у 2016 р. була прикута до роботи над іміджем університету, над сприйняттям університету як освітньо-культурного та наукового центру регіону. І в цьому напрямі у нас спостерігався помітний прогрес. Події, які відбувалися в університеті широко висвітлювалися в періодичній пресі «Вісті», «Гарт», «Отчий поріг», «Свідомий погляд», «Деснянська правда», «Дзєннік Кійовскі» (польська газета у Києві), на сторінках інтернет-видань www.mynizhyn.com, www.uezd.com.ua, <http://www.nezhatin.com.ua>, на офіційних сайтах Чернігівської обласної адміністрації, Чернігівської обласної ради, Ніжинської міської та районної рад.

На різноманітних заходах в університеті гостями були народні депутати України Олександр Кодола, Олег Ляшко, Павло Кишкар, голова Чернігівської обласної адміністрації Валерій Куліч та його заступник Наталія

Романова, 1-й заступник голови Чернігівської обласної ради Валентин Мельничук, Генеральний Консул Республіки Польща в Києві Томаш Дедерко та Консул Республіки Польща в Києві Агнешка Рончка, перший радник посла Республіки Польща в Києві з наукової роботи Емілія Ясюк, Герой України, письменник, політик та громадський діяч, Лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка Левко Григорович Лук'яненко, голова фонду «Рідна країна» Микола Томенко, Президент Міжнародного фонду досліджень освітньої політики Тарас Фініков і багато ін.

Плануються візити до університету другого Президента України Леоніда Даниловича Кучми та голови Чернігівської обласної ради Ігоря Станіславовича Вдовенка.

Владні інституції не лише звернули увагу на наш давній і славний заклад, а й зацікавлені у використанні нашого інтелектуального потенціалу, наших ініціатив, наших знань на благо краю та країни в цілому. Підтвердженням цьому може слугувати підписання 16 листопада 2016 р. у рамках форуму місцевого саморозвитку Меморандуму про співпрацю між виконавчим комітетом Ніжинської міської ради та нашим університетом. Є попередня домовленість про підписання схожого документу з Ніжинською районною державною адміністрацією та Ніжинською районною радою. Викладачі і співробітники більш активно залучаються до розробки програм і проектів регіонального значення, частина з яких уже знайшла свою реалізацію.

Іншим підтвердженням зростання авторитету нашого навчального закладу може служити оцінка державних установ і громадських організацій, що відображається в різноманітних щорічних рейтингах. Це оцінка нашої роботи ззовні, на яку практично не можливо вплинути, крім як доводити своєю діяльністю.

Хочу навести приклади кількох міжнародних і всеукраїнських рейтингів 2016 року за принципом зростання наших позицій:

ТОП -200 України (Рис.1)

Рис.1 Рейтингова таблиця ТОП-200 України

№	НЗ	Оцінка якості науково-педагогічного потенціалу Іпп	Оцінка якості навчання ІН	Оцінка міжнародного визнання ІМВ	Оцінка інтегрального показника діяльності ВНЗ, ІЗ
1	Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут"	37,1584719	24,2733571	24,38991	85,8217352
2	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	37,69866054	20,8091084	23,19028	81,6980532
3	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	19,72389684	14,6311752	15,05826	49,4133336
4	Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"	18,19243329	9,44538221	18,11854	45,7563526
5	Національний університет "Львівська політехніка"	10,07411838	15,5719037	20,00258	45,6486064
6	Національний гірничий університет	20,23740583	9,55270568	14,88076	44,6708729
7	Національний медичний університет імені О.О. Богомольця	28,01541416	7,3430677	9,247945	44,606427
8	Національний університет "Києво-Могилянська академія"	13,03020291	17,3656142	14,1555	44,551315
9	Львівський національний університет імені Івана Франка	10,47689444	14,6627164	18,25808	43,3976934
10	Національний університет біоресурсів і природокористування України	16,31640102	14,8704249	11,00018	42,1870072
171	Мукачівський державний університет	5,71663345	4,551651236	4,433685393	14,7019701
172	Донбаська національна академія будівництва і архітектури	4,227212199	3,90142793	6,523576111	14,6522162
173	Харківський гуманітарний університет "Народна українська академія"	5,20836043	4,567042816	4,831793752	14,607197
174	Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка	5,179521882	5,541663994	3,807104811	14,5282907
175	Рівненський державний гуманітарний університет	5,091153	4,973682684	4,390359092	14,4551948
176	Київська державна академія водного транспорту імені гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного	5,679924557	4,241236514	4,354672181	14,2758333
177	Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка	5,377540971	4,335737485	4,494288317	14,2075668
178	Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя	4,757868717	4,098953209	5,289059989	14,1458819
179	Харківська державна академія дизайну і мистецтв	4,96630413	4,050509572	5,093069717	14,1098834
180	Державний економіко-технологічний університет транспорту	4,873567877	4,910186768	4,247626541	14,0313812
181	Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка	4,801949139	4,892163945	4,240084517	13,9341976

Зведений рейтинг ТОП-200 за 10 років (Рис.2)

Рис.2 Рейтингова таблиця ТОП-200 України за 10 років

Назва ВНЗ/рік	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Різниця
Чернігівський національний технологічний університет	158	179	148	148	145	146	142	141	133	121	+37
Переяслав – Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г.Сковороди	125	155	138	137	137	134	134	129	124	123	+2
Чернігівський національний педагогічний університет ім. Т. Шевченка	140	173	183	185	185	185	181	177	168	158	-18
Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка	190	180	-	198	199	195	189	184	177	174	+16
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка	198	-	-	-	-	200	192	187	182	177	+21
Ніжинський державний університет імені М. Гоголя	194	-	193	193	194	192	188	183	181	178	+16
Глухівський національний педагогічний університет ім. О. Довженка	180	197	-	-	-	-	195	188	183	181	-1

Рейтинг консолідований (Рис.3)

Рис.3 Консолідований рейтинг ВНЗ України

Назва навчального закладу	Місце у загальному рейтингу ↓	ТОП 200 України	Важомітрик	Бали	Підсумковий бал
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	1	2	1	1	4
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	2	3	3	2	8
Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут"	3	1	2	6	9
Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"	4	4	6	9	19
Львівський національний університет імені Івана Франка	5	9	8	3	20
Національний університет "Львівська політехніка"	6	5	9	10	24
Хмельницький національний університет імені І.І. Мечникова	7	17	10	4	31
Сумський державний університет	8	15	5	15	33
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	9	24	12	5	41
Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара	10	11	24	8	43
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди	120-121	96	141	129	366
Миколаївський національний університет ім. Сухомлинського	122	74	164	129	367
Національна академія внутрішніх справ	123	201	41	129	371
Хмельницька державна академія будівництва та архітектури	124	104	212	56	372
Черкаський національний технічний університет	125	82	162	129	373
Хіжинський державний університет імені Миколи Ігнатьєва	126	178	70	129	377
Луганський державний медичний університет	127	143	181	54	380
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького	128	167	173	42	384
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка	129-130	177	109	103	389
Київський університет права Національної академії наук	129-130	159	101	129	389

Додаток

Вебометрікс (Рис.4)

Рис.4 Webometrics Ranking of World's Universities

Рейтинг	Сайтовий рейтинг	Університети	Presence Rank*	Impact Rank*	Openness Rank*	Excellence Rank*
1	1155	Київський національний університет Тараса Шевченка	494	1609	1515	1500
2	1498	Національний технічний університет України Київський політехнічний інститут	547	1286	1528	2824
3	1872	Сумський державний університет	606	2286	1616	3056
4	2278	Національний університет Львівська політехніка	474	4200	2308	3086
5	2316	Національний авіаційний університет	242	1555	2916	4361
6	2589	Національний Університет біоресурсів і природокористування України	2379	2478	2839	4060
7	2652	Харківський національний університет В.Н.Каразіна	849	3382	4121	2400
8	2748	Тернопільський національний економічний університет	3433	1614	2275	4952
9	2817	Національний технічний університет Харківський політехнічний інститут	851	2579	4121	3086
10	2924	Чернівецький національний університет Ю.Федюківича	1179	9442	2631	2862
30	4455	Прикарпатський національний університет Василя Стефаника	4367	6731	4121	4060
31	4647	Національний університет оборони України Івана Черняховського	10160	1589	4121	5824
32	4660	Київський Університет Бориса Грінченка	1222	8028	2626	5824
33	4753	Національний Університет Харкові Технологій	1684	6861	4121	4512
34	4785	Українська академія банківської справи Національного банку України	1996	8010	2683	5824
35	4828	Харківський національний університет радіоелектроніки	3155	9390	4121	3887
36	5023	Чернівецький медичний коледж	7351	2354	4121	5824
37	5033	Ніжинський державний університет М.Гоголя	1431	3389	4121	5824
38	5143	Університет сучасних знань	7237	2549	4121	5824
39	5192	Черкаський національний університет Богдана Хмельницького	4487	3011	4121	5824
40	5201	Чернігівський національний технологічний університет	2126	9074	2845	5824
344	26299	Національний університет фізичного виховання і спорту України	26220	23700	4121	5824

Рейтинг прозорості (Рис.5)

Рис.5 Рейтинг прозорості університетів (ЦЕДОС)

№	ВНЗ	Інформація про зміст і зазначення на сайті ВНЗ						Разом
		(40)	Адміністративна прозорість (24)	Фінансова прозорість (10)	Нааявність на сайті стратегічного плану розвитку (10)	Інформування на сайті і про можливість і працевлаштування (8)	Інформування на сайті і про можливість і міжнародного обміну (8)	
1.	Національний університет „Києво-Могилянська академія“	28.2	19.5	5.5	5	6	8	72.2
2.	Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут”	17.4	21.62	9	6	6	7	87
3.	Національний університет біоресурсів і природокористування	21.1	22.78	7	7	2	7	88.8
4.	Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника	21.7	18.67	5	10	4	6	86.4
5.	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	31.4	20.84	6	0	1	6	86.3
6.	Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського	24.2	20.25	8.5	0	5	7	84.9
7.	Національний університет “Львівська політехніка”	31.8	16.53	4	0	7	5	84.3
8.	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка	24.8	24	7.5	0	2	5	83.3
9.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	19.4	17.5	5	7	8	6	82.9
10.	Уманський національний університет садівництва	17.7	21	7	7	5	5	82.7
11.	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	24.3	13.19	6	10	7	2	82.6
12.	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка	20.1	20	7.5	7	4	2	80.8
13.	Хмельницький державний університет імені Миколи Гоголя	22.3	16.5	7	8	0	6	89.8
14.	Київський університет імені Бориса Грінченка	21.4	24	4	5	1	4	89.4
15.	Харківський національний університет радіоелектроніки	15.9	17.55	6.5	9	8	2	89
168	Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського	0.3	3	0	0	0	0	88.8

Ми спостерігаємо поступальний розвиток університету, але цілком реально вже в наступному році для нас зайняти більш високі місця і в ТОП-200 і в консолідованому рейтингу. Для цього є всі передумови.

У новій КОНЦЕПЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ НІЖИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ МИКОЛИ ГОГОЛЯ НА 2017 – 2021 РОКИ, до широкого обговорення якої вас усіх запрошуємо, зазначено, що «Місія університету - надання високоякісних освітніх послуг, що базуються на всебічному розвитку фундаментальних та прикладних наукових досліджень, органічному поєднанні кращих освітніх традицій та інновацій, поступовому інтегруванні у світовий освітній простір, з метою підготовки та формування орієнтованих на демократичні цінності, конкурентоздатних на ринку праці фахівців-професіоналів, які необхідні для ефективного функціонування і поступального соціокультурного розвитку суспільства», тому хочу ґрунтовно зупинитися на освітній діяльності.

Освітній процес

У 2016 р. розроблено та затверджено «Положення про визначення рейтингу кафедр Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя з наукової роботи», «Положення про конкурс на звання «Науковець року Університету» серед наукових та науково-педагогічних працівників Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя», нове «Положення про Приймальну комісію Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя», «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя», «Порядку проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя», «Положення про моніторинг та контроль якості навчання в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя», Нову редакцію Статуту університету, «Концепцію вивчення іноземних мов в університеті», «Порядок комплектації груп (підгруп) студентів (докторантів) у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя», «Положення про систему забезпечення якості вищої освіти в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя»,

«Положення про Наглядову раду Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя».

1. Продовжується робота щодо імплементації Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. Студенти I-II курсів ступенів «бакалавр» та «магістр» вчаться за новими навчальними планами відповідно до норм Закону (перехід на 30-годинний кредит, 25% дисциплін навчального плану обираються студентом). Відповідно до Листа Міністерства освіти і науки України від 13 березня 2015 року № 1/9-126 університет продовжив поступовий перехід від 900 до 600 годин навчального навантаження з орієнтовним максимальним навчальним навантаженням на 2016/2017 навчальний рік 750 годин. Однак реальне середнє навантаження в цьому навчальному році становить 770 годин. Тому створена робоча група для аналізу дійсних навчальних планів з метою їх максимальної уніфікації для наступного зменшення кількості навчальних годин.

У вересні 2016 року створена робоча група для розробки нових положень, необхідних для успішної імплементації Закону України «Про вищу освіту» в університеті. На громадське обговорення винесено «Концепцію стратегічного розвитку університету на 2017-2021 рр.», а також більше 30 важливих документів, які унормовують згідно з новими вимогами освітній процес та співпрацю між його учасниками, передбачають подальшу модернізацію та приведення нормативно-правової бази до норм цього Закону.

У 2016 році відбулося поповнення аудиторного фонду за рахунок створення 18 нових аудиторій у приміщенні гуртожитку №1, 2 з яких є тренінговими. Це та оптимізація використання інших аудиторій призвела до можливості навчання частини студентів факультету іноземних мов у першу зміну, що, в свою чергу, дозволило раціональніше використовувати електроенергію.

2. Згідно з договором, укладеним із Сумським державним університетом, на базі військової кафедри вказаного університету відбувся

випуск 20 офіцерів запасу зі студентів нашого університету. В цьому році за програмою підготовки офіцерів запасу на добровільних засадах за контрактами навчаються 34 наших студентів. Можливість такої підготовки є важливим мотивом вибору нашого вузу для навчання.

3. Важливим напрямком навчальної роботи є функціонування Центру суміжних професій та новоствореного Мовного центру, в яких в 2016-2017 н.р. навчається 132 слухача. Але на цьому не потрібно зупинятися. Необхідно продумати за рахунок яких ще спеціальностей можна розширити сферу діяльності цих центрів.

4. Активізувалася профорієнтаційна робота. Подано інформацію про університет в такі довідники та спеціалізовані видання для абітурієнтів:

- журнал «Сучасна освіта» м.Київ №11 2015 року; № 3-4 ; № 5-6 2016 року; газету «Вісник Ч» (сторінка Абітурієнт-2016) від 24.03.2016 року; каталог приватного підприємства «Аспект -Л» «Освіта для кожного» 2015-2016; сайт видавництва «Аспект»; видавництво «Торба»: «Довідник вищих та професійних навчальних закладів України» 2016.

Підготовлено та розтиражовано рекламні матеріали для вступників до НДУ імені Миколи Гоголя в 2016 році. (Інформаційна листівка для абітурієнтів).

Проведено Дні відкритих дверей в університеті 3 квітня 2016 року.

Забезпечено роботу консультаційного пункту з питань вступу до університету протягом навчального року;

Проведено рекламно-агітаційну роботу по набору слухачів на підготовчі курси з 1 жовтня 2015 року (підготовлено та розповсюджено рекламні листівки, проведена робота з учнями 11-х класів шкіл міста Ніжина та Чернігівської області, розіслано електронні листи по школах; подано оголошення на радіо FM, проведені телефонні розмови з працівниками районних та міських управлінь та відділів освіти, директорами шкіл); Укладені договори на суму 56160 гривень зі слухачами підготовчих курсів з

предметів зовнішнього незалежного оцінювання, що більше ніж у 2 рази перевищує показник минулого 2014-2015 навчального року.

Слухачами підготовчих курсів стали 28 осіб. Сформовано 5 груп слухачів (українська література - 15 осіб, українська мова – 20 осіб; англійська мова - 16 осіб; історія України -14 осіб; математика – 7 осіб).

Двоє слухачів Комягін Ілля та Лозицький Олег Володимирович, які навчалися на підготовчих курсах з чотирьох предметів та за результатами підсумкових атестацій отримали додаткові конкурсні бали для вступу на фізико-математичний факультет, скористалися цією пільгою. Комягін І. вступив на спеціальність «Комп'ютерні науки та інформаційні технології» за державним замовленням; Лозицький О.В. вступив на спеціальність «Прикладна фізика та наноматеріали» за державним замовленням. Студентами нашого університету стали і інші слухачі підготовчих курсів цього випуску.

5. Продовжується формування у Єдиній державній електронній базі з питань освіти даних щодо студентів. Під час вступної кампанії щорічно вводиться інформація про першокурсників, спеціалістів та магістрів. ЄДЕБО є єдиним джерелом даних, що будуть використовуватися під час виготовлення документів про освіту державного зразка, вчені звання та наукові ступені, ліцензій на надання освітніх послуг та сертифікатів про акредитацію, студентських квитків. Форма № 2-3 нк «Звіт вищого навчального закладу» формується в Єдиній базі і, якщо є розбіжності між нею та даними в ЄДЕБО, то такі звіти узгоджуватись не будуть до повного усунення таких розбіжностей. Правила прийому до університету вносяться та верифікуються в Єдиній базі, додатки до правил та накази про зарахування на навчання формуються теж тільки в ній.

6. За звітний період відповідно до затвердженого плану роботи проводились засідання Вченої ради університету. Основна увага роботи Ради була спрямована на вирішення важливих питань за пріоритетними напрямками діяльності університету, таких як: оптимізація учбового процесу,

аналіз результатів вступної кампанії і екзаменаційних сесій, організація виконання та підготовки до захисту дипломних робіт, розгляд та затвердження положень про роботу Державної екзаменаційної комісії, аналіз проведення практики студентів, розгляд досягнень, проблем та перспектив розвитку факультетів університету, стан підготовки та проведення акредитації університету.

7. Функціонує Науково-методична рада, основним завданням якої є планування та координація науково-методичної роботи в університеті, контроль за її станом в навчальних підрозділах, розроблення практичних рекомендацій та пропозицій щодо вдосконалення навчального процесу та його методичного забезпечення, здійснення науково-методичного супроводження впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу.

Основним завданням кожного вищого навчального закладу є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців. У навчальному році, що минув із лав нашого університету вийшло 219 випускників денної форми навчання та 138 випускників заочної форми навчання. Особливістю цього року було те, що практично відсутній випуск магістрів (лише 4 - Археологія). Це пов'язано з переходом, відповідно до нового Закону про вищу освіту, магістратури на 1,5-2 річні програми підготовки (ТАБЛ.1).

Таблиця 1. Випуск студентів денної форми навчання (спеціалісти та маістри)

Показник \ Рік	2012	2013	2014	2015	2016
Кількість випускників	432	413	425	409	219
у тому числі магістрів	60	92	107	138	4
% випускників, які	24%	19.4%	13,6%	17,1%	8,2%

отримали дипломи з відзнакою					
% випускників, які склали державні екзамени на „5” і „4”	70.5%	70.8%	59,5%	74,5%	65,6%
Кількість випускників, які не склали державні екзамени	5	4	4	1	7

На денній формі навчання суттєво скоротилася кількість випускників, яка отримала дипломи з відзнакою та зросла кількість незадовільних оцінок на державних іспитах, що є тривожним сигналом (найгірший результат за останні роки). Частковим поясненням може служити те, що кращі студенти після завершення бакалаврських програм пішли навчатися до магістратури. Зовсім інші тенденції проглядаються на заочній формі, де всі студенти склали державні іспити, 46% з яких на відмінно та добре, а 7 з них здобули диплом з відзнакою. Поясненням може бути переведення студентів денної форми на заочну, а також менш кількісний, але більш якісний контингент самих студентів заочної форми (ТАБЛ.2).

Таблиця 2. Випуск студентів заочної форми навчання (ОКР «спеціаліст»)

Рік	2012	2013	2014	2015	2016
Показник					
Кількість випускників	521	329	313	264	138
у тому числі магістрів	-	-	-	-	-
Кількість випускників, які отримали диплом з відзнакою	9	12	5	6	7
% випускників, які	36.7%	28.7%	38,6%	39%	46%

склали державні экзамен на „5” і „4”					
Кількість випускників, які не склали державні экзамен	6	4	4	2	0

Не менш важливим завданням, а для колективу, мабуть, більш пріоритетним завданням є наповнення контингенту студентів. 2016 рік мав стати часом стабілізації і для цього були підстави. Але наші сподівання виправдалися лише частково. Вступна кампанія виявилася вкрай складною, а де-інде, мало прогнозованою. З одного боку, ми отримали більше місць держзамовлення, суттєво зросла кількість заяв на більшість спеціальностей, з іншого боку, у зв'язку зі зміною системи прийому, ми не наростили чисельність студентів, а ще більш втратили, ніж у попередньому році. Якщо в минулому році на I курс денної та заочної форми навчання було зараховано **440** студентів, то в цьому, лише **372** (тобто *мінус 68*). Але при цьому помітно зросла кількість першокурсників-контрактників, які склали **44,4%** проти 27,5% (а якщо брати статистику після перерозподілу, то ця цифра була ще меншою) (ТАБЛ.3).

Таблиця 3. Динаміка прийому студентів на 1-й курс за останні 5 років

Рік Показник	2012	2013	2014	2015	2016
Державне замовлення на денну форму навчання	410	397	394	307	205
Кількість студентів зарахованих на денну форму навчання за контрактом	151	102	81	73	107
% студентів-контрактників від загального контингенту студентів I курсу на денній	27.0%	20.4%	20,6%	19,2%	34,3%

формі навчання					
Державне замовлення на заочну форму навчання	63	58	55	20	12
Кількість студентів, зарахованих на заочну форму навчання за контрактом	94	71	48	40	48
% студентів-контрактників від загального контингенту студентів I курсу заочної форми навчання	60.0%	55.0%	46,6%	66,7 %	77,4%
% студентів-контрактників від загального контингенту студентів, зарахованих на I курс	34.1%	27.4%	23,7%	25,7 %	41,7%
Загальна кількість студентів, зарахованих на I курс	718	628	578	440	372
Відсоток падіння або зростання загального набору студентів на I курс (порівняно з попереднім роком)	+11,5%	- 12,5%	- 7,8%	-23,9%	-15,5%

На сьогодні контингент студентів денної форми навчання складає вже менше 2 тис. і з кожним місяцем скорочується, що, на нашу думку, є загрозливою межею.

Таблиця 4. Динаміка змін в контингенті студентів денної форми навчання протягом 2012-2016 рр.

Показник \ Рік	2012	2013	2014	2015	2016
Контингент студентів	2463	2324	2119	2042	1918
у т.ч.: за держ. замовленням	1831	1807	1799	1716	1642
на умовах контракту	632	517	320	326	276
% студентів, які навчаються на умовах контракту	25,7%	22,2%	15,1%	16%	14,4%

При цьому чисельність студентів заочної форми навчання децю зросла.

(ТАБЛ. 5)

Таблиця 5. Динаміка змін в контингенті студентів заочної форми навчання протягом 2012-2016 рр.

Показник \ Рік	2012	2013	2014	2015	2016
Контингент студентів	1365	1147	900	633	657
у т.ч.: за держ. замовленням	256	263	260	195	200
на умовах контракту	1109	884	640	438	457
% студентів, які навчаються на умовах контракту	81,2%	77,1%	71,1%	69,2%	69,6%

Загальна чисельність студентів університету у порівнянні з попереднім роком зменшилася на 64 особи, при цьому кількість платників збільшилася на 15 студентів.

Таблиця 6. Динаміка змін в загальному контингенті студентів протягом 2012-2016 рр.

Показник \ Рік	2012	2013	2014	2015	2016

Контингент студентів	3 828	3 471	3 019	2 675	2 575
у т.ч.: за держ. замовленням	2 087	2 070	2 059	1 911	1 842
на умовах контракту	1 741	1 401	9 60	7 64	7 33
% студентів, які навчаються на умовах контракту	4 5,5%	4 0,4%	3 1,8%	2 8,6%	2 8,5%

Таблиця 7. Динаміка прийому студентів на ОКР спеціаліста за останні 5 років

Рік Показник	2012	2013	2014	2015	2016
Державне замовлення на денну форму навчання	269	285	253	220	174
Кількість студентів зарахованих на денну форму навчання за контрактом	54	52	28	2	11
% студентів-контрактників від загального контингенту студентів V курсу на денній формі навчання	16.7%	15.4%	10%	0,9%	5,9
Державне замовлення на заочну форму навчання	73	66	67	16	61
Кількість студентів, зарахованих на заочну форму навчання за контрактом	448	253	206	124	108

% студентів-контрактників від загального контингенту студентів V курсу заочної форми навчання	86.0%	79.3%	75,5%	88,6%	63,9%
% студентів-контрактників від загального контингенту студентів, зарахованих на V курс	59,5%	46,5%	42,2%	39,5%	33,6%
Загальна кількість студентів, зарахованих на V курс	844	656	554	362	354
Відсоток падіння або зростання загального набору студентів на V курс (порівняно з попереднім роком)	-20,9%	-22,3%	-15,5%	-34,7%	-2,2%

Дійсно позитивним наслідком вступної кампанії можна вважати суттєве зростання чисельності студентів, які виявили бажання навчатися в магістратурі. Не може не тішити те, що студентами стали не лише випускники нашого університету, але й інших ВНЗ.

Таблиця 9. Динаміка прийому студентів – магістрантів за останні 5 років

Рік	2012	2013	2014	2015	2016
Показник					
Державне замовлення на денну форму навчання	56	57	63	65	112
Кількість студентів зарахованих на денну форму	48	49	80	36	37

навчання за контрактом					
% студентів-контрактників від загального контингенту магістрів на денній формі навчання	46.2%	46.2%	55,9%	55,4%	24,8%
Загальна кількість студентів, зарахованих за ОС магістра денної форми навчання	104	106	143	101	149
Відсоток падіння або зростання загального набору студентів за ОС магістра (порівняно з попереднім роком)	70,5%	1,9%	34,9%	-28,7%	47,5%
Кількість студентів зарахованих на заочну форму навчання за контрактом				32	47
% студентів-контрактників від загального контингенту магістрів на заочній формі навчання				100%	94%
Загальна кількість студентів, зарахованих за ОС магістра заочної форми навчання				32	50

Звертаюся до усіх керівників структурних підрозділів, деканів факультетів, завідувачів кафедр, нам слід досить ґрунтовно проаналізувати результати вступної кампанії на різних рівнях – вчених радах, засіданнях кафедр, зробити правильні висновки, окреслити напрями діяльності та плани заходів щодо залучення абітурієнтів. Ми маємо нарешті зрозуміти, що

формування контингенту – це справа кожного з нас, бо наступний серпень, може стати часом розпачу, бо в наступному році ми вже не зможемо набирати студентів на ОКР спеціаліста, а це значний відсоток студентів, а відповідно, і ставок.

На превеликий жаль, із завданням збереження контингенту ми справилися також не дуже успішно. За період з **01.01.2016 р. по 26.12.2016 р. відраховані з університету з різних причин:**

Денна ф. навчання: 127 осіб

- за невиконання навчального плану: 61 особу (з держзамовл. 37 – чол.; з контракту - 24 чол.);
- на заочну форму навчання: 16 осіб (з держзамовл. – 10 чол.; з контракту – 6 чол.).
- за власним бажанням: 49 осіб (з держзамовл. – 30 чол.; з контракту – 19 чол.)
- з інших причин: 1 особу (з контракту – 1 чол.).

Заочна ф. навчання: 80 осіб

- за невиконання навчального плану 40 осіб (за держзамовл. – 7 чол.; з контракту – 33 чол.).
- за власним бажанням – 26 осіб (за держзамовл. – 3 чол.; з контракту – 23 чол.).
- з інших причин – 14 осіб (за держзамовл. – 3 чол.; з контракту – 11 чол.)

Серед здобутків, які колектив може записати собі в актив слід згадати підписання угод про співпрацю у сфері освіти з Чернігівським національним технологічним університетом, Донбаським національним педагогічним університетом, Прилуцьким і Білоцерківським педагогічними коледжами, Новгород-Сіверським, Конотопським і Прилуцьким медичними коледжами; розширення переліку спеціальностей і спеціалізацій, за якими здійснюється підготовка фахівців; успішне проходження акредитації та ліцензування зі спеціальності «Політологія» тощо.

Наукова діяльність

Сучасний університет не можливий без наукової та інноваційної діяльності, яку творять люди, а сухою мовою документів – кадри, тому зупинюсь на кадровому потенціалі.

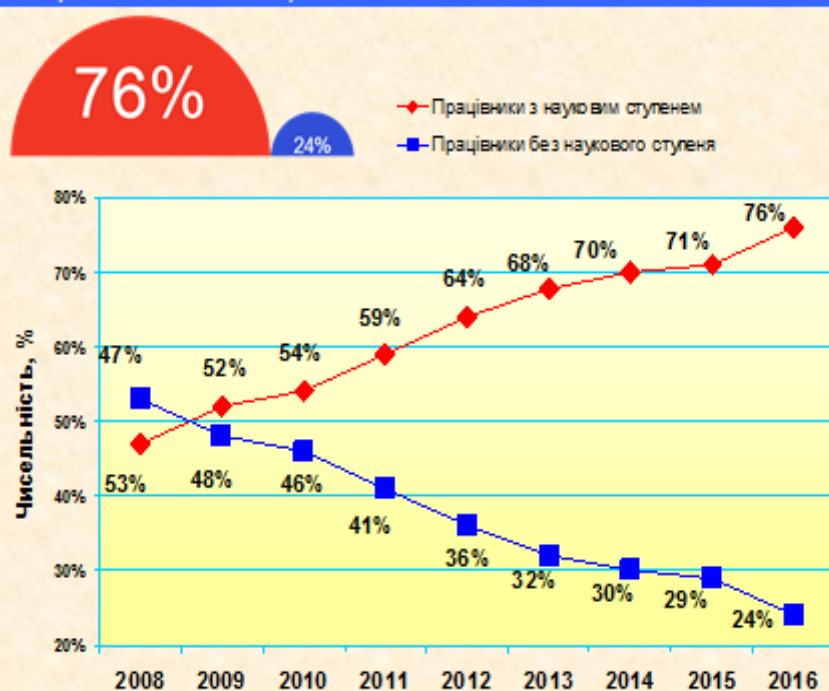
I. Кадри

Станом на 25 грудня 2016 року в університеті працює (рис. 1) 262 науково-педагогічних працівники, в тому числі 27 докторів наук – професорів та 171 кандидатів наук – доцентів, що становить 76 % викладачів з науковим ступенем.

Більш наглядна діаграма представлена на **рис. 2**. Як показують розрахунки, цей показник за останні п'ять років постійно збільшувався із 64 % у 2012 році до 76 % у 2016 році.

Рис. 2. Чисельність та склад науково-педагогічних працівників (штатні викладачі)

На рис. 3 представлено кількість викладачів і відсоток кандидатів та докторів наук за факультетами.

Рис. 3. Професорсько-викладацький склад на факультетах

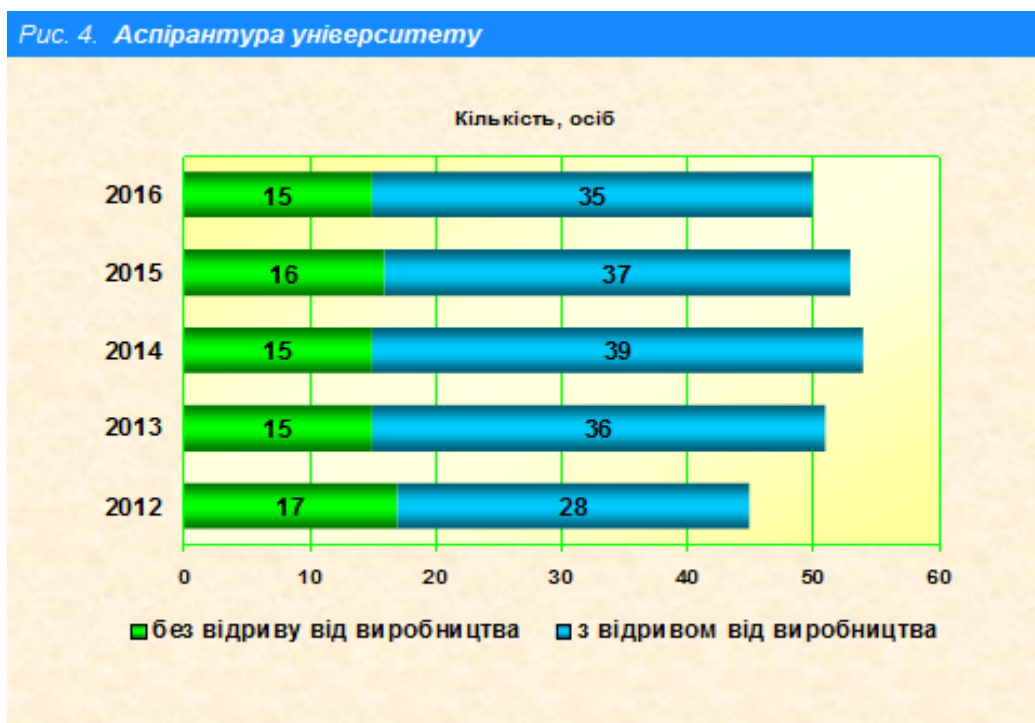
Як видно, ситуація на кожному факультеті суттєво різниться. Лідерами є історико-юридичний та філологічний факультети, де показник викладачів з науковим ступенем і вченими званнями становить відповідно 100 та 93,9 %, за ними фізико-математичний з 76 %, і завершує рейтинг факультет іноземних мов

з показником у 59,5 %. Безперечно, це сухі числа, які протягом року на різних факультетах формувалися по-різному. Так, за 2016 рік історико-юридичний факультет збільшив показники викладачів із науковим ступенем із 94,5 до 100%, а факультет культури та мистецтв із 69 до 73,1%.

Що стосується факультету іноземних мов, то всі останні п'ять років показник викладачів з науковим ступенем та вченим званням постійно зростав із 21 % у 2010 році до теперішніх 59,5 %.

II. Докторантура та аспірантура

Як видно з **рис. 4**, на даний час в аспірантурі нашого університету навчається 50 аспірантів, з яких 35 – на денній та 15 – на заочній формі навчання. Крім того, ще один аспіранти навчаються в інших ВНЗ на денній формі навчання.

Що стосується докторантів, то, з Вашого дозволу, назву прізвища викладачів, які навчалися у 2016 році. Так, у докторантурі Київського національного університету імені Тараса Шевченка навчається доцент кафедри методики викладання української мови та літератури **Бондаренко Алла Іванівна**, у докторантурі Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова доцент кафедри фізики **Закалюжний Віктор Миколайович**,

доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи **Лісовець Олег Васильович**, в докторантурі Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка – доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи **Конончук Антоніна іванівна**.

У 2016 р. в університеті розпочалася підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, яка регламентується Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)». Для провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти університет отримав ліцензію на 7 наукових спеціальностей:

011 - Науки про освіту; 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями) ; 035 – Філологія; 032 – Історія та археологія; 053 – Психологія; 052 – Політологія; 103 – Науки про Землю (**ТАБЛ.10**)

Таблиця 10. Перелік спеціальностей в аспірантурі НДУ ім. М.Гоголя

<i>Спеціальність</i>	<i>Кафедра</i>	<i>Засідувач</i>
111 Математика (диференціальні рівняння)	Вищої математики	Віра М.Б.
105 Прикладна фізика та наноматеріали (фізика напівпровідників та діелектриків)	Фізики	Мельничук Л.Ю.
102 Хімія (Нафтохімія і вуглехімія)	Хімії	Суховєєв В.В.
103 Науки про Землю (Економічна та соціальна географія)	Географії	Барановський М.О.
032 Історія та археологія (Історія України)	Історії України	Луняк Є.М.
034 Культурологія (Теорія та історія культури)	Слов'янської філології, компаративістики та перекладу	Самойленко Г.В.
035 Філологія (Російська література)	Української літератури	Хархун В.П.
035 Філологія (Українська мова)	Української мови	Бойко Н.І.
035 Філологія (Германські мови)	Германської філології	Потапенко С.І.
011 Науки про освіту (Загальна педагогіка та історія педагогіки)	Педагогіки	Коваленко Є.І.
014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)	Методики викладання української мови та літератури	Бондаренко Ю.І.
	Соціальної педагогіки та соціальної роботи	Криловець М.Г.
053 Психологія (Загальна психологія, історія психології)	Загальної та практичної психології	Палуча М.В.
052 Політологія (Політичні інститути та процеси)	Політології та права	Барановський Ф.В.

Що стосується плану прийому до аспірантури університету на 2017 рік, то за рішенням Вченої ради університету до МОН України направлено заявку на 15 місць в аспірантуру для нашого університету.

Для вступу в докторантуру у 2017 році Вченою радою університету затверджено план та подано заявку до МОН України на виділення двох державного місця для навчання в докторантурі Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова для доцентів кафедри загальної та практичної психології Никоненка О. П. та Наконечної М. М.

Що стосується власної докторантури, то тут ситуація ще гірша. Ми тріумфальним маршем відкривали докторантуру: одна спеціальність за другою. Результатом спільної роботи є докторантські спеціальності 032 – Історія та археологія (Історія України), 103 – науки про Землю (економічна та соціальна географія), 035 – філологія (українська література), але підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук в докторантурі за державним замовленням можлива лише на тих спеціальностях, з яких у ВНЗ функціонують спеціалізовані вчені ради. Тому у докторантурі університету підготовка докторів наук можлива лише на умовах контракту.

Для вивчення результативності роботи аспірантури за наказом ректора університету була створена комісія, до складу якої входили всі декани факультетів. Комісія провела атестацію аспірантів 1-4 року навчання й встановила, що з 9 аспірантів, які завершили навчання в аспірантурі у 2016 році при НДУ (ТАБЛ. 11) 5 аспірантів-випускників, що становить 55,5 %, приклали максимум зусиль і завершили свої дисертаційні дослідження. Але з них тільки одна аспірантка кафедри германської філології Щербак Олена Миколаївна, науковий керівник професор Потапенко Сергій Іванович, повністю виконала індивідуальний план роботи під час навчання в аспірантурі з успішним захистом кандидатської дисертації 27 жовтня 2016 року. Ще одна аспірантка кафедри української літератури Довіна Марина Сергіївна (науковий керівник професор Хархун Валентина Петрівна) пройшла попереднє обговорення

дисертаційного дослідження на фаховій кафедрі і зараз готує документи для подання до СВР.

Таблиця 11. Випускники аспірантури 2016 р. при НДУ ім. М.Гоголя. Результативність виконання дисертаційних досліджень				
Кафедра, відділ	Шифр та назва спеціальності	Прізвище, ім'я, по-батькові	Науковий керівник	Стан виконання дисертаційного дослідження
Педагогіки	011 Науки про освіту (загальна педагогіка та історія педагогіки)	Копенкіна Людмила Олександрівна	Тезікова С.В. к.пед.н., доц.	дисертаційне дослідження не завершено
		Остапенко Наталія Ігорівна	Ростовський О.Я. д.пед.н., проф. Щолохова О.П. д.пед.н., проф.	дисертаційне дослідження завершено, пройшло попереднє обговорення
		Бобро Артур Анатолійович	Коваленко Є.І. к.пед.н., проф.	дисертаційне дослідження завершено, пройшло попереднє обговорення
Германської філології	035 Філологія (германські мови)	Щербак Олена Миколаївна	Потапенко С.І. д.філол.н., проф.	захистила кандидатську дисертацію
Географії	103 Науки про Землю (економічна та соціальна географія)	Рябоконе Олена Вікторівна	Барановський М.О. д.г.н., проф.	дисертаційне дослідження не завершено
		Бульба Юлія Михайлівна	Смаль В.В. д.г.н., проф.	дисертаційне дослідження не завершено
Слов'янської філології, компаративістики та перекладу	035 Філологія (теорія та історія культури)	Парубець Ганна Сергіївна	Корнєєва Л.Л. к.філос.н., доц.	дисертаційне дослідження завершено, рекомендоване до попереднього обговорення
Хімії	102 Хімія (нафтохімія і вуглехімія)	Хоменко Антон Олексійович	Суховерхов В.В. д.х.н., проф.	дисертаційне дослідження не завершено
Української літератури	035 Філологія (українська література)	Довіна Марина Сергіївна	Хархун В.П. д.філол.н., проф.	дисертаційне дослідження завершено, пройшло попереднє обговорення

Решта випускників тільки збираються подавати свої роботи для попереднього обговорення, а це означає, що індивідуальний план роботи за період навчання в аспірантурі виконано лише частково. Крім того, 4 випускники не завершили свої дисертаційні дослідження, а це 44,5 %. Прізвища випускників та їх наукових керівників виділено червоним кольором.

Що стосується випускників аспірантури та докторантури інших ВУЗів (табл. 12), то в цьому році навчання в аспірантурі завершила **Міняйло Світлана Ростиславівна**, дисертаційне дослідження якої не завершено. З докторантури Київського національного лінгвістичного університету повернувся **Палій Олександр Анатолійович**, доцент кафедри німецької мови. Дисертаційне дослідження не завершено. Докторантуру Київського

національного університету ім. Т.Шевченка закінчила доцент кафедри політології та права **Ларченко Марина Олександрівна**. Дисертаційне дослідження знаходиться у стадії завершення.

Таблиця 12. Випуск докторантів та аспірантів цільового призначення з аспірантури та докторантури інших ВНЗ

Спеціальність	Прізвище, ім'я, по-батькові	Кафедра, відділ	Стан виконання дисертаційного дослідження
докторантура			
081 Право (кримінальне право та криміналістика; кримінально-виконавче право)	Ларченко Марина Олександрівна	Політології та права	дисертаційне дослідження в стадії завершення
014 Середня освіта за предметними спеціалізаціями (теорія та методика навчання іноземних мов)	Палій Олександр Анатолійович	Німецької мови	дисертаційне дослідження не завершене
аспірантура			
053 Психологія (педагогічна та вікова психологія)	Міняйло Світлана Ростиславівна	загальної та практичної психології	дисертаційне дослідження не завершене

З 1 січня по 31 грудня 2016 року викладачами та співробітниками університету, випускниками аспірантури захищено 8 кандидатських дисертацій (табл. 13), а саме:

Таблиця 13. Випускники аспірантури та здобувачі, які захистили кандидатські дисертації в 2016 році

Спеціальність	ПІБ, кафедра	Наук. керівник
011 Науки про освіту (загальна педагогіка та історія педагогіки)	Пархоменко Олександр Миколайович (кафедра музичної педагогіки та хореографії)	Ростовський О.Я. д.пед.н., проф.
	Ярмак Наталія Олександрівна (випускниця аспірантури)	Коваленко Є.І. к.пед.н., проф.
	Орел Ольга Володимирівна (кафедра педагогіки)	Дічек Н.П. д.пед.н., проф.
014 Середня освіта за предметними спеціалізаціями (теорія та методика навчання - інформатика)	Бугаєць Наталія Олександрівна (відділ міжнародних зв'язків)	Жалдак М.І., д.пед.н., проф.
014 Середня освіта за предметними спеціалізаціями (теорія та методика навчання – українська література)	Міщенко Оксана Вікторівна (кафедра методики викладання української мови та літератури)	Жила С.О. д.пед.н., проф.
034 Культурологія (теорія та історія культури)	Лисенко Олена Віталіївна (Прилуцький гуманітарно-педагогічний коледж)	Самойленко Г.В. д.філол.н., проф.
035 Філологія (германські мови)	Щербак Олена Миколаївна (кафедра німецької мови)	Поталенко С.І. д.філол.н., проф.
035 Філологія (порівняльне літературознавство)	Стребкова Ірина Олександрівна (Центр гуманітарної співпраці з українською діаспорою)	Михед П.В. д.філол.н., проф.

На **рис. 5** наведено статистику захистів дисертацій за останні 5 років.

Рис. 5. Порівняльна таблиця захисту кандидатських та докторських дисертацій

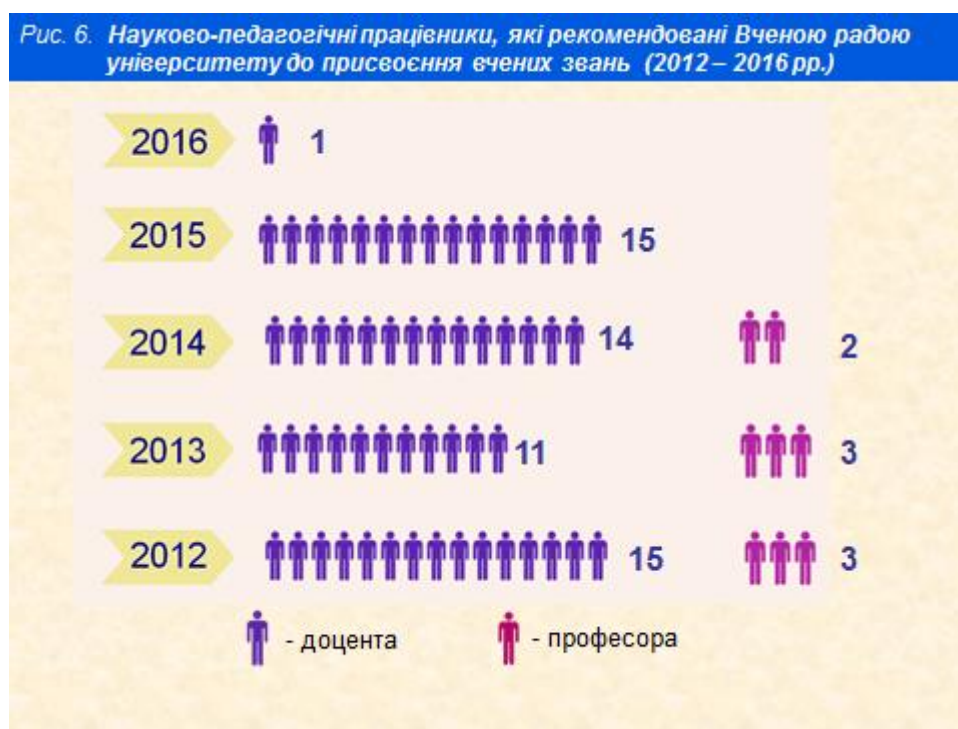
Ще 5 викладачів, співробітників та випускників аспірантури (табл. 14) завершили свої дисертаційні дослідження. Назву прізвища тих, хто подав документи до спеціалізованих вчених рад і їх захисти відбудуться найближчим часом:

Таблиця 14. Випускники аспірантури університету, які підготували у 2016 р. до захисту кандидатські дисертації

№	Прізвище, ім'я, по-батькові	Кафедра
1	Остапенко Наталія Ігорівна	музичної педагогіки та хореографії
2	Бобро Артур Анатолійович	педагогіки
3	Парубець Ганна Сергіївна	слов'янської філології, компаративістики та перекладу
4	Довіна Марина Сергіївна	української літератури
5	Міщенко Тетяна Віталіївна	германської філології
6	Бабка Володимир Леонідович	історії України

III. Вчені звання професора та доцента

На **рис. 6** подано кількість науково-педагогічних працівників, рекомендованих Вченою радою університету до присвоєння вчених звань професора та доцента за останні п'ять років. 2016 рік є провальним не лише для нашого університету (лише **Горянській Анжелі Михайлівні** присвоєно звання доцента кафедра психології), але і для всіх ВНЗ України в цілому. Введення в основні показники знання іноземної мови на рівні B2 показало, що українська еліта ще не готова до такого нововведення. У новому проекті положення «Про присвоєння вчених звань» ці вимоги уже відсутні.

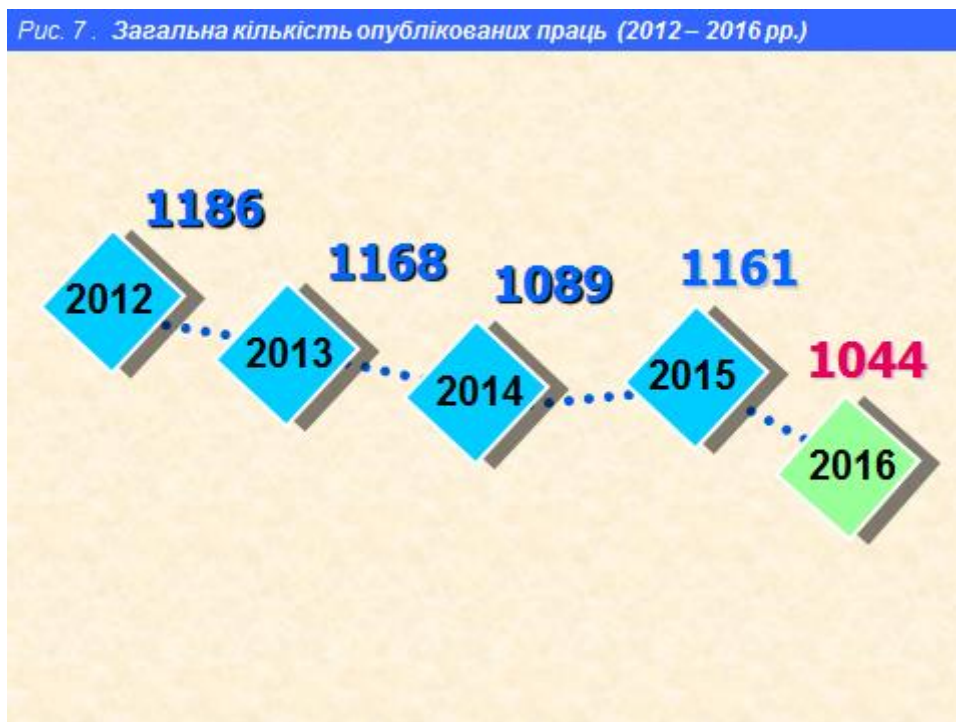
IV. Видавнича діяльність

На **рис. 7** представлено діаграму загальної кількості опублікованих праць.

Як видно з діаграм, 260 науково-педагогічними працівниками у 2016 році опубліковано 1044 найменування друкованої продукції. Середнє значення кількості одиниць друкованої продукції на одного викладача в 2016 році становить 4,0, у 2015 році – 4,25. Підрахунки ще не завершено.

Проведений науковим відділом аналіз кафедральних звітів за останні вісім років показав, що серед професорсько-викладацького складу існують

викладачі, у яких і в 2016 році відсутні публікації. На 1 жовтня таких викладачів було дев'ять.

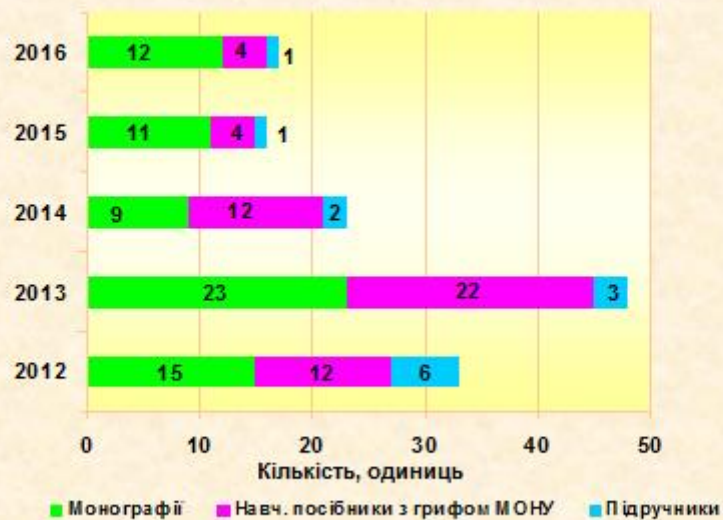

Серед численних чинників, які забезпечують рейтинг університету, важливим є підготовка до друку та опублікування підручників, монографій тощо.

На **рис. 8** представлено діаграму опублікування підручників, монографій, навчальних посібників з грифом МОН України протягом останніх 5-и років. У 2016 році, як випливає із звітів кафедр, професорсько-викладацьким складом університету опубліковано лише один підручник, а саме: «Фізика» для учнів 8-го класу, автори професор **Венгер Євген Федорович**, доцент **Бойко Микола Павлович** та професор **Мельничук Олександр Володимирович**.

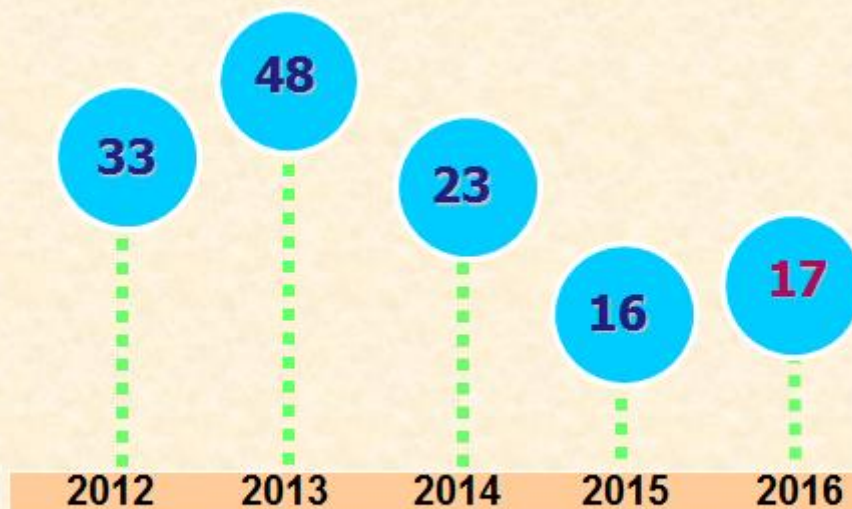
Крім того, опубліковано 4 навчальних посібники із грифом МОН України. Це значно менше, ніж попередні чотири роки. Показник був би, безперечно, кращим, однак МОН України з квітня 2014 року скасувало грифування навчальної літератури для ВНЗ. Що стосується монографій, то у 2016 р. у світ вийшло 12 монографій.

Рис. 8. Монографії, навчальні посібники та підручники з грифом МОН України (2012– 2016 рр.)

На **рис. 9** представлено сумарний результат монографій, навчальних посібників та підручників з грифом МОН України. Цей показник найнижчий за останні 5 років і становить 17 одиниць.

Рис. 9. Загальна кількість монографій, навчальних посібників та підручників із грифом МОН України (2012 – 2016 рр.)

Із **рис. 10** видно, що за 2016 рік видавництвом університету опубліковано 38 періодичних видань та збірників наукових праць.

Рис.10. Збірники та періодичні видання у 2012 – 2016 рр.

На рис. 11 представлено діаграму щодо кількості збірників та періодичних видань, підготовлених та опублікованих у 2016 році по факультетно.

Рис. 11. Збірники та періодичні видання, підготовлені на факультетах у 2016 р.

Особливої подяки заслуговують відповідальні редактори, декани та завідувачі кафедр філологічного факультету (декан **Забарний Олександр Вадимович**), факультету психології та соціальної роботи (декан **Тимошенко**

Олексій Анатолійович), на яких підготовлено й опубліковано відповідно 10 та 8 збірників наукових праць.

На **рис. 12** представлено діаграму опублікування статей за останні п'ять років. Тут підраховано всі статті, не залежно від статусу журналу.

У 2016 році викладачами університету опубліковано 39 статей у журналах, що є в переліку науково-метричних баз даних. Із них лише 6 наукових праць, що опубліковані в журналах, які є в переліку бази даних SCOPUS.

Фахові збірники наукових праць

У 2016 р. до 4 збірників, затверджених МОН України як фахові, які видавалися в університеті протягом звітного періоду («Література і культура Полісся», «Наукові записки. Філологічні науки», «Наукові записки. Психолого-педагогічні науки», «Гоголезнавчі студії») додалися міжнародні збірники наукових праць «Проблеми міжнародних відносин» та «Педагогічна теорія і практика». Їх співзасновниками є Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, Київський міжнародний університет та Вища школа Бізнесу (Польща). Наказом МОН України від 07.10.2016 р. № 1222 до

Переліку наукових фахових видань України включено періодичне видання «Ніжинська старовина», співзасновниками якого є Центр пам'яткознавства НАН України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя та Ніжинський краєзнавчий музей ім. Спаського І.Г.

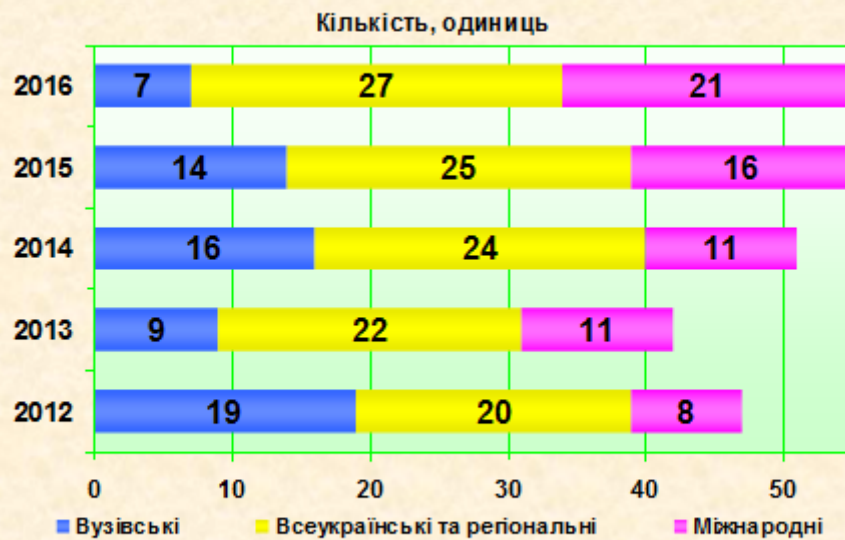
На **рис. 13** наведено діаграми опублікування професорсько-викладацьким складом університету навчально-методичних посібників та методичних рекомендацій, які друкуються за рішенням Вченої ради університету, і, як правило, використовуються у навчальному процесі нашими студентами.

За звітами кафедр у 2016 році опубліковано 73 навчально-методичних посібники.

Приємним є факт проведення протягом 2016 року 55 конференцій у стінах нашого університету (див. **рис. 14**).

Рис. 14. Наукові зібрання, проведені в університеті

Розглянемо діаграму проведення конференцій за факультетами (див. **рис. 15**).

Лідерами у проведенні наукових конференцій є історико-юридичний факультет та факультет психології та соціальної роботи.

Рис. 15. Пофакультетна діаграма проведення конференцій та семінарів протягом 2016 року

V. Патенти

У цю частину доповіді я віднесу такий важливий показник діяльності університету, як захист інтелектуальної власності та розвиток інноваційної діяльності. У 2016 році викладачами університету отримано п'ять патентів (див. рис. 16), авторами яких від НДУ ім. М. Гоголя є завідувач кафедри хімії професор **Суховєєв Володимир Володимирович** та доцент **Москаленко Олег Вадимович**, а також наші сумісники професор **Демченко Анатолій Михайлович** та доцент **Янченко Віктор Олексійович**.

VI. Наукові проекти, що фінансуються МОН України

Протягом 2016 року в університеті не виконувався ні один науково-дослідний проект, який би фінансувався за кошти державного бюджету. Які ж маємо перспективи на 2017 рік? 30.06. 2016 року МОН України було оголошено конкурс на фінансування нових наукових проектів. Згідно з наказом ректора університету була створена комісія. До Департаменту науково-технічного розвитку Міністерства освіти і науки України для проходження другого етапу конкурсу були подані наукові проекти:

«Нерівноважні та електрон-фононні процеси в широкозонних оксидах,

легованих іонами перехідних металів». Науковий керівник – д.ф.-м.н., проф. Мельничук О.В.

«Оптимізація мережі загальноосвітніх навчальних закладів сільських територій Чернігівської області в умовах адміністративно-територіальної реформи». Науковий керівник – д.г.н., проф. Барановський М.О.

Наказом МОН України від 31.10.2016 р. № 1296 визначено перелік проектів фундаментальних і прикладних досліджень з експертними балами, отриманими у ході корпусного відбору. Проекти університету отримали відповідно 41 і 35,5 б. Чи будуть фінансуватися ці проекти у 2017 році залежить від обсягу коштів, що будуть виділені із загального фонду державного бюджету за КПКВК 2201040 в Україні.

Надалі МОН України планує посилити вимоги до проведення конкурсного відбору проектів. Відповідно до плану заходів щодо виконання завдань Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015-2017 роки планується запровадження проведення експертизи **I етапу** Конкурсів (внутрішній конкурс у ВНЗ та наукові установи) у системі «Наука в університетах», де вибір експертів здійснюється автоматично системою, а результати вишиковуються відповідно до рейтингу проектів, що забезпечить прозорість I етапу конкурсу, відбір на рівні ВНЗ та наукових установ найкращих наукових ідей та їх подальша реалізація.

У вересні 2016 року кафедрою географії був розроблений проект "Кліматичні зміни на Чернігівщині: регіональні особливості, наслідки, ризики, моделі адаптації" для участі у конкурсі освітніх проектів з питань зміни клімату та адаптації у рамках програми "Climate Forum East II" (CFE), який реалізується за підтримки ЄС. На жаль, проект не був підтриманий.

VII. Конкурси

28 січня 2016 року на Вченій раді університету були підведені підсумки конкурсів «Науковець року Університету – 2015», «Кафедра року – 2015» та

номінацій.

За результатами роботи комісії у конкурсі “Науковець року Університету – 2015” з гуманітарного напрямку (табл. 15): I премія була присуджена – завідувачу кафедри слов’янської філології, компаративістики та перекладу, професору **Самойленку Григорію Васильовичу**; II премія – завідувачу кафедри української літератури, професору **Хархун Валентині Петрівні**; III премія – доценту кафедри прикладної лінгвістики **Плотнікову Євгену Олександровичу**. З природничих наук: I премія була присуджена завідувачу кафедри хімії, професору **Сухов’єєву Володимирі Володимировичу**; II премія – професору кафедри фізики **Мельничуку Олександру Володимировичу**, III премія – завідувачу кафедри географії, професору **Барановському Миколі Олександровичу**.

Таблиця 15. Науковець року університету - 2015

Гуманітарний напрямок	Природничий напрямок
1. Самойленко Григорій Васильович доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри слов’янської філології, компаративістики та перекладу 2. Хархун Валентина Петрівна доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури 3. Плотніков Євген Олександрович кандидат педагогічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики	1. Сухов’єєв Володимир Володимирович доктор хімічних наук, професор, завідувач кафедри хімії 2. Мельничук Олександр Володимирович доктор фізико-математичних наук, професор кафедри фізики 3. Барановський Микола Олександрович доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри географії

У номінації «Молодий науковець року Університету – 2015» премія присуджена кандидату юридичних наук, доценту кафедри політології та права **Дудченко Оксані Сергіївні**.

У номінації «Найбільша кількість наукових публікацій зі студентами» премія присуджена доценту кафедри слов'янської філології, компаративістики та перекладу **Корнєєвій Людмилі Леонідівні**.

У конкурсі «Кафедра року – 2015» з гуманітарних наук: I місце посіла кафедра слов'янської філології, компаративістики та перекладу; II місце – **кафедра історії України та політології**; III місце – **кафедра всесвітньої історії**; IV місце – **політології та права**.

З природничих наук: I місце – **кафедра фізики**; II місце – **кафедра прикладної математики, інформатики, освітніх вимірювань**; III місце – **хімії**.

VIII. Студентська науково-дослідна робота та участь в олімпіадах

Впродовж 2016 року студентами опубліковано 400 статей (див. **рис. 17**).

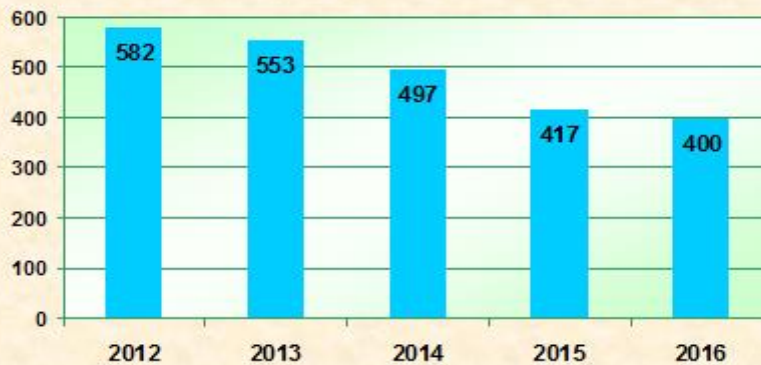
Рис. 17. Загальна кількість наукових праць, опублікованих студентами (2012 – 2016 рр.)

Це, в основному статті, опубліковані в 10 студентських наукових збірниках (див. **рис. 18**):

1. Вісник студентського наукового товариства. Випуск 14. – 52 статті.
Відповідальний редактор – проф. Мельничук О.В. (20,57 ум. др. арк.)
2. Вісник студентського наукового товариства. Випуск 15. – 81 стаття.
Відповідальний редактор – проф. Мельничук О.В. (33,82 ум. др. арк.)
3. Матеріали XI Всеукраїнської студентської наукової конференції «Сучасні проблеми фізико-математичних наук та методики їх викладання».
Відповідальний редактор доц. Ковальчук Ю.О. – 108 статей (10,0 ум. друк. арк.).
4. Матеріали I Всеукраїнської конференції молодих науковців «Сучасні проблеми природничих наук». Відповідальний редактор доц. Сенченко Г.Г. – 34 статті (12,88 ум. др. арк.).
5. Матеріали I Всеукраїнської учнівської наукової школи «Сучасні проблеми природничих наук»: збірка матеріалів. Відповідальний редактор доц. Сенченко Г.Г. – 18 статей (4,41 ум. др. арк.).
6. Збірник наукових статей студентів спеціальності «Дошкільна освіта». Відповідальний редактор – проф. О.Л.Кононко. – 53 статті (14,12 ум. др. арк.).
7. Студентський науковий вимір соціально-педагогічних проблем сьогодення: збірник матеріалів Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. Відповідальний редактор – доц. О.В.Лісовець. — 72 статті (14,58 ум. др. арк.).
8. Збірник наукових доробків студентів-дослідників факультету психології та соціальної роботи. Відповідальний редактор – доц. А.І.Конончук – 41 стаття (17,2 ум. др. арк.).
9. Фундаментальні та прикладні дослідження в сучасній хімії: матеріали III Міжнародної заочної науково-практичної конференції молодих учених. Відповідальний редактор – проф. В.В.Суховєєв. – 42 статті (9,07 ум. др. арк.).
10. Педагогічний альманах. Збірник праць молодих науковців. Відповідальний редактор – проф. Коваленко Є.І. – 80 статей, (32,8 ум. др. арк.).

Рис. 17. Загальна кількість наукових праць, опублікованих студентами (2012 – 2016 рр.)

В 2015 – 2016 н.р. на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт було подано 17 робіт з 8 різних галузей наук. В результаті маємо 4 призових місця та три роботи відзначені грамотами і заохочувальними дипломами.

Переможцями в 2016 році стали такі студенти (**Рис. 19 - 20**):

Диплом II ступеня

В галузі «Романо-германські мови та літератури»:

1. Ігнатенко Анна Володимирівна, студентка 5 курсу факультету іноземних мов. Науковий керівник: к.філол.н., доц. Блажко М.І.

В галузі «Історичні науки»:

2. Донець Анна Олександрівна, студентка 4 курсу історико-юридичного факультету. Науковий керівник: к.і.н., доц. Страшко Є.М.

В галузі «Географічні науки»:

3. Кравцова Альона Валеріївна, студентка 4 курсу Природничо-географічного факультету. Науковий керівник: доктор. геогр. наук проф. Барановський М.О.

Диплом III ступеня

В галузі «Корекційна та соціальна педагогіка»:

4. Щелочева Христина Вікторівна, студентка 2 курсу факультету психології та соціальної роботи, наук. керівник: к.пед.н., доц. Володченко Ж.М.

Рис. 19. Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук

«Історичні науки»
Диплом II ступеня
Донець Анна Олександрівна,
 студентка 4 курсу історико-юридичного факультету
 науковий кер. – к.і.н., доц. **Страшко Є.М.**

«Романо-германські мови та літератури»
Ігнатенко Анна Володимирівна,
 студентка 5 курсу факультету іноземних мов
 науковий кер. – к. філол.н. **Блажко М.І.**

«Географічні науки»
Кравцова Альона Валеріївна
 студентка 4 курсу природничого факультету
 науковий кер. – д.геогр.н., проф. **Барановський М.О.**

«Корекційна та соціальна педагогіка»
Щелочева Христина Вікторівна
 студентка 2 курсу факультету психології та соц. роботи
 науковий кер. – к.пед.н., доц. **Володченко Ж.М.**

Вагомий результат отримали студенти філологічного факультету в Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка:

Диплом I ступеня – Микитенко Аліна Віталіївна, студентка II курсу філологічного факультету, наук. кер. – к.філол.н., доц. Моціяка О. М.

Диплом II ступеня – Дорош Ірина Віталіївна, студентка IV курсу філологічного факультету, наук. кер. – д.філол.н., проф. Хархун В. П.

Микитенко Аліна Віталіївна
 студентка 2 курсу філологічного факультету
 науковий кер. – к.філол.н., доц. **Моціяка О.В.**

Дорош Ірина Віталіївна
 студентка 4 курсу філологічного факультету
 науковий кер. – д.філол.н., проф. **Хархун В.П.**

Рис. 20. Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Рева Валентина Вікторівна
 студентка факультету психології та соц. роботи
 науковий кер. – к.пед.н., доц. **Володченко Ж.М.**

Студенти факультету психології і соціальної роботи стали переможцями Всеукраїнського дистанційного конкурсу студентських і учнівських наукових

робіт із соціальної педагогіки:

Диплом I ступеня – Олефір Яна Юріївна, студентка факультету психології та соціальної роботи, науков.кер. – к.пед.н., доц. Конончук А. І.

Диплом II ступеня – Рева Валентина Вікторівна, студентка факультету психології та соціальної роботи, науков.кер. – к.пед.н., доц. Володченко Ж. М.

В обласному турі VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу студентської молоді імені Тараса Шевченка здобули призові місця:

I місце – Микитенко Аліна Віталіївна, студентка III курсу філологічного факультету, науковий керівник – канд. філол. наук, доц. Моціяка О. М.;

II місце – Дорош Ірина Віталіївна, магістрантка філологічного факультету, науковий керівник – доктор філол. наук, проф. Хархун В. П.;

II місце – Маханькова Анна Григорівна, студентка III курсу факультету іноземних мов, науковий керівник – канд. філол. наук, доц. Бондаренко А. І.;

III місце – Макаrchук Альона Андріївна, студентка II курсу філологічного факультету, науковий керівник – канд. філол. наук, доц. Моціяка О. М.;

III місце – Коваленко Аліна Михайлівна, студентка II курсу історико-юридичного факультету, науковий керівник ст. викл. Шевченко С. П.

В обласному турі XVII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика посіли призові місця:

I місце – Лепьошкіна Оксана Вікторівна, магістрантка філологічного факультету, науковий керівник – канд.філол. наук, доц. Пасік Н. М.;

III місце – Зуб Юлія Миколаївна, магістрантка філологічного факультету, науковий керівник – канд.філол. наук, доц. Пасік Н. М.;

III місце – Свинобой Ірина Валеріївна, студентка II курсу природничо-географічного факультету, науковий керівник – канд. філол. наук, доц. Рудюк Т.В.

Хочу також окремим рядком відмітити участь і здобутки студентів факультету культури і мистецтв (див. **Рис. 21 - 24**) на різноманітних Міжнародних та Всеукраїнських конкурсах. Серед них:

Молодіжний хор «Світич» Ніжинського державного університету імені

Миколи Гоголя здобув:

- «Гран-Прі» та Першу премію VIII Всеукраїнського фестивалю-конкурсу «Вишгородська Покрова».

- Почесний диплом у Міжнародних фестивалях «Cori d'Europa» та «Virgo Lauretana», Італія.

Рис. 21. Мистецькі конкурси

Молодіжний хор "Світич" художні керівники: проф. Костенко Л.В., проф. Шумська Л.Ю.	
Міжнародні фестивалі університетських хорів «Cori d'Europa» та «Virgo Lauretana», Італія	
Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Вишгородська Покрова»	Гран-прі Лауреат I премії
Ансамбль народного танцю «Забава» балетмейстер-постановник – Пархоменко О.М.	
Міжнародний хореографічний конкурс «ТВІЙ ОЛІМП»	Лауреат II премії
Міжнародний фестиваль-конкурс «Золотий апельсин»	Лауреат I премії
Клапчук Валерія студентка факультету культури та мистецтв клас доцента Шумського М.О.	
Всеукраїнський конкурс мистецтв «Golden Sound Star»	Лауреат II премії
Всеукраїнський конкурс мистецтв «Україна моя любов»	Лауреат I премії

Ансамбль народного танцю «Забава», художній керівник – Пархоменко Олександр Миколайович, здобув:

- Диплом Лауреата II ступеня на Міжнародному хореографічному конкурсі «ТВІЙ ОЛІМП» (м.Київ).

- I місце у Міжнародному фестивалі-конкурсі творчих досягнень "Золотий апельсин", м. Одеса.

Клапчук Валерія, студентка IV курсу факультету культури та мистецтв, клас доц. М.О.Шумського, здобула:

- Лауреат II премії на II Всеукраїнському конкурсі мистецтв «Golden Sound Star» (м.Київ).

Охонько Сергій, студент V курсу факультету культури та мистецтв, клас викл. Курсона В.М., здобув:

- I місце на XV Міжнародному молодіжному фестивалі «Мистецькі

барви» (м.Прилуки) науковий керівник – Гусейнова Л.В.

– III місце на I Всеукраїнському пісенному фестивалі «Педагогічна імперія вокалу: мамина пісня» (м. Київ).

– Лауреат I ступеня Міжнародного фестивалю-конкурсу «GRAND MUSIC FEST» в номінації «Естрадний вокал» (м.Харків)

Світлана Подкользіна та Денис Степаненко, студенти факультету культури та мистецтв, клас ст. викл. Хоменко А.Б., здобули:

– Лауреата I премії на XI Міжнародному благодійному конкурс-фестивалі «Барвиста осінь».

Йотка Ярослав, студент V курсу факультету культури та мистецтв, клас викл. Курсона В.М., здобув

– I місце на I Всеукраїнському пісенному фестивалі «Педагогічна імперія вокалу: мамина пісня» (м.Київ).

– Лауреат II ступеня Всеукраїнського конкурсу вокалістів у рамках Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Мистецька вартість творчості Миколи Колеси в контексті загальноєвропейської культури XX століття» (м. Кіровоград).

– Лауреат I ступеня Міжнародного фестивалю-конкурсу «GRAND

MUSIC FEST» в номінації «Академічний вокал» (м.Харків).

– Лауреат I ступеня 6-го Міжнародного конкурсу хореографічного та вокального мистецтва «Яскрава країна».

Альона Бірюк, студентка факультету культури та мистецтв, клас доц. Гусейнова Л.В., здобула Диплом III ступеня на XV Міжнародному молодіжному фестивалі «Мистецькі барви» (м.Прилуки).

Ірина Шевченко, студентка III курсу факультету культури та мистецтв, клас ст. викл. Коробки В.І., здобула звання:

– Лауреата I ступеня на III Всеукраїнському фестивалі-конкурсі талантів «Гармонія душі», м.Київ.

– Лауреата I ступеня на I Всеукраїнському фестивалі «Мамина сорочка», м.Полтава.

Тетяна Дяченко та Анастасія Іваненко-Коленда, студентки III курсу факультету культури та мистецтв, клас ст. викл. Хоменко А.Б., здобули

– звання Лауреата на X Всеукраїнському вокально-хореографічному конкурсі-фестивалі «KIEV ART TIME» (м.Київ).

– Лауреата I премії на XI Міжнародному благодійному конкурсі-фестивалі «Барвіста осінь».

Вікторія Оленченко, студентка III курсу факультету культури та мистецтв, клас доц. Ляшенко Т.В., здобула Диплом II ступеня на XV Міжнародному молодіжному фестивалі «Мистецькі барви» (м. Прилуки).

XI. Олімпіади

Студенти Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя активну участь брали у Всеукраїнській студентській олімпіаді 2015 – 2016 н.р. Учасники олімпіади гідно представили університет у різних містах України: Києві, Харкові, Полтаві, Запоріжжі, Одесі, Житомирі, Ужгороді, Дрогобичі, Кривому Розі, Кіровограді, Глухові та ін. (Рис. 25 - 26)

В квітні відбувся II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з історії на базі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. В Олімпіаді взяли участь 65 студентів, з 35 вищих навчальних закладів України. Олімпіада пройшла в атмосфері єднання, дружби та взаємоповаги всіх її учасників та продемонструвала високий інтелектуальний та творчий потенціал українських студентів-істориків.

У 2016 р. у II етапі олімпіади брали участь 38 студентів з 20 спеціальностей та навчальних дисциплін.

Всього маємо 5 переможців.

Призове I місце у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Історія» в особистому заліку зайняв студент IV курсу історико-юридичного факультету **Баров Володимир Володимирович**.

Призове III місце у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Історія» в особистому заліку зайняла студентка III курсу історико-юридичного факультету **Моціяка Ольга Петрівна**.

У командному заліку Олімпіади з історії студенти історико-юридичного факультету Баров Володимир Володимирович та Моціяка Ольга Петрівна посіли I місце.

Наукові керівники Барова В.В. – к.і.н., доц. Мартиненко В.В., к.і.н., доц. Мицик Л.М., к.і.н., доц. Страшко Є.М., д.і.н., проф. Луняк Є.М.

Наукові керівники Моціяки О.П. – к.і.н., доц. Моціяка П.П., к.і.н., доц. Крупенко О.В., к.і.н., доц. Кедун І.С., к.і.н., доц. Кривобок О.П.

Призове III місце у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Соціальна педагогіка» в особистому заліку зайняла студентка IV

курсу факультету психології та соціальної роботи **Богомаз Аліна Олександрівна**. Науковий керівник – к.пед.н., доц. Сватенков О.В.

Призове III місце у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Політологія» в особистому заліку зайняв студент III курсу філологічного факультету **Боженко Сергій Миколайович**. Науковий керівник – д.політ.н., проф. Барановський Ф.В.

Призове III місце у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Українська мова та література» в особистому заліку зайняла студентка IV курсу філологічного факультету **Лепьошкіна Оксана Вікторівна**. Науковий керівник – к.філол.н., доц. Пасік Н.М.

Загальну статистику призерів другого етапу Всеукраїнської студентської олімпіади представлено на **рис. 27**. Як видно, у 2016 році є найкращий результат за останні три роки.

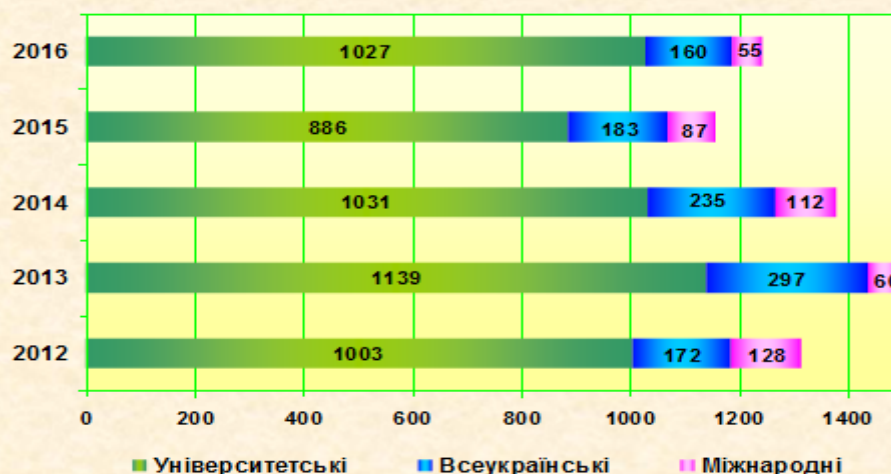
Рис. 27. Порівняльні дані результатів участі студентів у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади за 2012 – 2016 роки

Приємно відмітити, що у 2016 році активізувалася участь студентства у наукових зібраннях. Так у квітні 2016 року в університеті пройшла декада “Молодь у науці”, присвячена Дню науки. На засіданнях 51 секції виступили з доповідями 1017 студентів, аспірантів та молодих викладачів. Крім того, протягом 2016 року на факультетах відбулися й інші студентські Міжнародні, Всеукраїнські та вузівські конференції.

Кращі доповіді за рекомендаціями керівників секцій надруковані в факультетських та університетських наукових збірниках, перелік яких подано вище. На **рис. 28** наведена участь студентів у наукових конференціях.

Рис. 28. Кількість студентів університету, які брали участь у конференціях

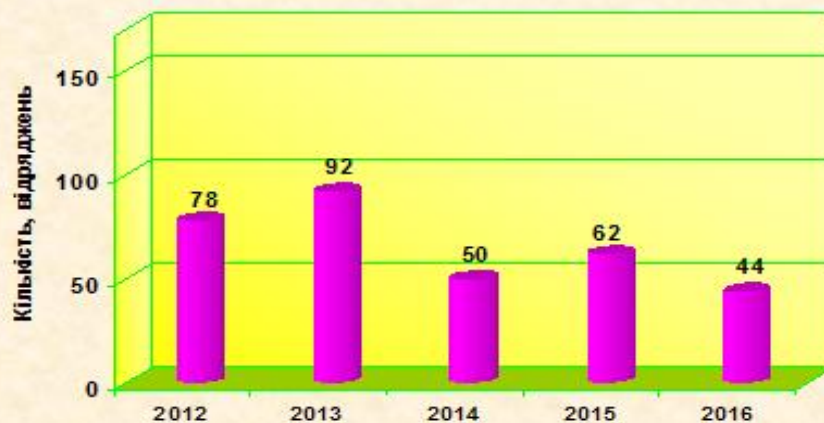
Х. Міжнародна співпраця.

Міжнародні зв'язки. Із щорічних звітів завідувачів кафедрми видно (рис. 29), що у 2016 році викладачі університету співпрацювали з 76 освітніми та науковими установами інших країн. Протягом 2016 року університетом підписано нові та продовжено термін дії існуючих договорів із 76 освітніми та науковими установами, які належать до 17-и країн ближнього й дальнього зарубіжжя. Нині діє 33 офіційні угоди про співпрацю університету з навчальними закладами та науковими установами Литви, Росії, Білорусі, Грузії, Македонії, Казахстану, Польщі, Греції, Швеції, Німеччини, США, Італії тощо.

Закордонні відрядження. Як випливає із рис. 30, 16 осіб були відряджені за кордон у 8 країн СНД та Євросоюзу (Литва, Білорусь, США, Марокко, Італія, Польща, Естонія, Туніс; в т.ч. 28 студентів учасників хору «Світич» перебували в Італії).

Рис. 30. Кількість закордонних відряджень викладачів та студентів у 2012 – 2016 рр.

Двосторонній обмін науковими працівниками.

Протягом 2016 року в університеті перебували за прямими угодами та на запрошення 12 іноземних фахівців, а саме з США, Польщі, Німеччини та Білорусі. З 11 вересня 2016 року по 31 березня 2017 року в Ніжинському державному університеті для проведення наукових досліджень з гоголезнавства перебуває громадянка США Ірене Забитко – письменниця, режисер, науковець організації Фулбрайт.

Протягом 2016 року в університеті працювала викладач польської мови Луцина Ейма. Завдяки спільній роботі кількість бажаючих вивчати польську мову збільшилася до 23 осіб.

19 лютого відбулося підписання Угоди про співпрацю між Ніжинським державним університетом імені Миколи Гоголя та Академією суспільних наук (SAN) (Варшава, Польща).

В угоді обумовлено і затверджено умови виконання спільної освітньої програми «Подвійного диплому», яка передбачає опанування дисциплін, які входять до навчальних планів вишів-партнерів. Навчальний процес розподілено на дві частини: основне навчання, за погодженням сторін, проходить в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя, а додаткове – в польській Академії суспільних наук. При цьому зараховуються дисципліни, на

підставі узгодженого навчального плану, які опановані в цих навчальних закладах, і видається два диплома – Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя та польської Академії суспільних наук.

Співпраця з посольствами та консульствами зарубіжних країн.

Протягом 2016 року міжнародний відділ співпрацював із посольствами Польщі, Молдови, Казахстану, Литви, Угорщини, Болгарії та ін.

19 травня 2016 року Ніжин відвідала почесна делегація: радник Посла Республіки Польща, керівник реферату з питань науково-освітньої співпраці Емілія Ясюк, консул Республіки Польща в Києві Агнешка Рончка, головний редактор єдиної в Україні польськомовної газети «Дзеннік Кійовскі» Станіслав Пантелюк та його заступник Анжеліка Плаксіна.

10 листопада 2016 року, напередодні Дня незалежності Республіки Польща, до стін Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя завітав на зустріч з професорсько-викладацьким складом та студентством історико-юридичного факультету заступник директора Центру польсько-російського діалогу та згоди у Варшаві доктор Лукаш Адамський. До уваги аудиторії була представлена лекція на тему: «Чому Польща підтримуватиме Україну? Висновки двадцятип'ятирічних польсько-українських відносин».

24 – 28 жовтня 2016 року у м. Сусс (Республіка Туніс) у рамках проекту GeSt («Програма підготовки Гендерні Студії: крок до демократії та миру у сусідніх до ЄС країнах з різними традиціями») за програмою Erasmus+ була проведена перша міжнародна літня школа «Гендерні Студії: навчання, викладання та дослідження», організатором, якої був Університет міста Сусс, а співорганізаторами – усі члени консорціуму: Університет Витовта Великого (Каунас, Литва), Центральноевропейський університет (Будапешт, Угорщина), Університет Аристотеля (Салоники, Греція), Університет міста Манюба (Туніс), The Sultan Moulay Slimane University (Бені Меллаль, Марокко), Universite Sidi Mohammed Ben Abdellah (Фес, Марокко) та три українські університети – Кіровоградський ДПУ імені Володимира Винниченка, НДУ імені Миколи Гоголя, Прикарпатський НУ імені Василя Стефаника.

Виховна робота

Протягом 2016 року було проведено низку різноманітних позааудиторних культурно-мистецьких виховних заходів, що передбачають комплексний виховний вплив (національно-патріотичний, громадсько-правовий, морально-етичний), а саме:

Загальноуніверситетські заходи (День знань; День працівників освіти; Музична вітальня в Картинній галереї, спільно із кафедрою вокально-хоровою майстерністю, з центром гуманітарної співпраці з українською діаспорою – концерт на вірші поетів випускників Гімназії вищих наук; Міс НДУ -2017; Містер НДУ – 2016);

КВН-івські діяльність (участь університетської команди «Дуракам закон не писан» у відкритих кубках КВН в м. Славутич, Ніжина та Прилуки; участь у осінньому кубку Ніжина; «Битва вузів» (м. Хмельницький); «Прийшов, побачив, засміявся» міжфакультетський «Ну-мо, першокурсник»; «К нам едем КВН..» - міжрегіональний конкурс КВН спільно із профкомом студентів; Міжфакультетська гра КВН на Кубок ректора; Вечір несценічного гумору (культурно-освітній центр «Юність»).

Заходи Культурно-освітнього центру «Юність» (до Всесвітнього Дня молоді; До Дня гідності та свободи: показ авторських фотознімків І. Волосянкіна, зустріч з учасниками подій на Майдані, перегляд кінострічки «Зима у вогні»; участь у мітингу біля знаку Героям Небесної Сотні; Місяць українського кіно; Новорічні вечори для старшокласників; Новорічне свято для дітей співробітників; Перегляд фільму «Дисиденти»; зустріч з ліквідаторами аварії на Чорнобильській АЕС, перегляд фільму «Чорнобиль: за секунду до катастрофи»).

Національно-патріотичні заходи (до Дня української писемності та мови проведено диктант з української мови; Вручення погон молодшого лейтенанта; День пам'яті жертв голодомору. Акція «Запали свічку»; Мітинг-реквієм «пам'яті героїв Крут»; Покладання квітів до пам'ятника засновника Гімназії вищих наук князів Безбородьків Іллі Андрійовичу Безбородьку (260

– річчя з дня народження); Театральна студія в гостях у дітей з особливими потребами; Благодійний вечір сучасної пісні; Благодійна акція «Посади дерево...»; Міжнародний фестиваль – конкурс хореографічного мистецтва «Квітневі викрутаси»; до Дня Перемоги; до Дня вишиванки; покладання квітів до пам'ятного знаку жертвам політичних репресій; До Міжнародного дня музею та 105 – річниці з Дня народження С.Ф. Шишка «Гармонія світу Сергія Шишка» - година мистецтва; покладання квітів М.В. Гоголю з нагоди 135 – річниці створення пам'ятника; презентація книги – альбому «Старі майстри. Картинна галерея»; презентація книги Самойленка Г.В. та Самойленка О.Г. «Ніжинська вища школа в спогадах її випускників») та ін.

Фінансово-господарська діяльність університету

Університет є державною бюджетною неприбутковою організацією і такий його статус визначає межі, цілі та порядок здійснення фінансово-господарської діяльності. Основними напрямками статутної діяльності університету є надання освітніх послуг згідно з державним замовленням і договірними зобов'язаннями та виконання наукових замовлень у сфері фундаментальних досліджень. Саме на забезпечення цих головних завдань і направлена вся економічна діяльність університету. Як бюджетна неприбуткова організація університет працює за річним кошторисом, джерела і обсяги доходів та статті витрат якого визначаються Міністерством освіти і науки України.

Регламентування діяльності університету з боку міністерства здійснюється також шляхом затвердження лімітів чисельності працівників, фонду заробітної плати, стипендіального фонду, структури витрат на господарські цілі тощо.

У своїй фінансово-господарській діяльності ректорат керувався Законом України «Про державний бюджет України на 2016 рік», указами, постановами Президента України, Верховної Ради, Кабінету Міністрів, наказами та розпорядженнями Міністерства освіти і науки України.

Видавалися накази та розпорядження ректора університету щодо економного використання бюджетних коштів.

Основу доходної частини кошторису університету складає фінансування з загального фонду державного бюджету та кошти від надання платних послуг згідно положень діючого законодавства. Як показують наведені дані **таблиці 16** просліджується чітка тенденція до зниження частки власних надходжень у дохідній частині єдиного кошторису університету. Об'єктивна сторона цього процесу зумовлена демографічною ситуацією, різким зменшенням чисельності випускників шкіл та змінами законодавства, прийом на заочне відділення за результатами ЗНО. Економічним наслідком для вищих навчальних закладів від прийняття цих соціально направлених правових норм стало щорічне «вимивання» обігових коштів через інфляційні процеси, обмеження фінансових можливостей університету по утриманню матеріально-технічної бази та її розвитку.

Таблиця 16. Фінансування університету. (тис. грн.)

		2012	2013	2014	2015	2016	Разом
	Надходження						
I	Фінансуванн я з загального фонду державного бюджету	39034, 2	40962, 2	41764, 9	47296, 6	48508, 9	217566, 8
II	Загальний обсяг надходжень з спеціального фонду державного	16826, 2	16400	14326	12979, 2	12955, 6	73487

	бюджету						
2.1.	надходження від надання платних освітніх послуг	11741, 4	10257, 3	8893,4	6822,9	6341,9	44056,9
2.2.	доходи від виробничої діяльності	4913,2	5972,7	5188,1	5849,1	6280,3	28203,4
2.3.	доходи від оренди	171,6	170	244,5	307,2	333,4	1226,7
III	Загальна сума коштів, які отримав університет	55860,4	57362,2	56090,9	60275,8	61464,5	291053,8
IV	Відсоток власних надходжень у річному бюджеті університету	29,7	28,6	25,5	21,5	26,7	33,8
V	Загальні обсяги річного бюджету університету в % до попереднього року	105,7	102,7	97,8	107,5	102,0	-

	Надходження						
I	Видатки з загального фонду державного бюджету	39034,2	40862,2	41764,9	47296,6	48508,9	217466,8
1.	- оплата праці	23270,2	25265,1	25837,8	27347,0	29712,2	131432,3
2.	- виплати студентам	14254,8	14049,1	13864,7	16365,1	14799,9	73333,6
3.	- комунальні послуги	1509,2	1548,0	2044,6	3584,5	3996,8	12683,1
4.	- витрати на поточне утримання університету	0	0	0	0	0	0
5.	- оплата послуг (крім комунальних)	0	0	17,8	0	0	17,8
.6.	- капітальні видатки	0	0	0	0	0	0
II	Отримано коштів на видачу студентам кредитів для здобуття вищої освіти	0	0	0	0	0	0
	Видатки зі	16459,8	15800,0	14596,4	13567,7	13168,6	73592,5

III	спеціального фонду державного бюджету						
1.	- оплата праці	10945,4	10312,6	9238,1	8572,0	7630,1	46698,2
2.	- комунальні послуги	2209,8	1890,0	1670,8	891,2	1515,5	8177,3
3.	- витрати на поточне утримання університету	3257,8	3276,6	3449,0	3942,8	3893,4	17819,6
4.	- стипендії	7,3	0	0	0	0	7,3
5.	- капітальні видатки	39,5	320,8	238,5	161,7	129,6	890,1

Видатки із загального фонду державного бюджету протягом 2011-2016 рр. зросли майже до 48,5 млн. грн., а доходи спеціального фонду державного бюджету зменшилися до 13,0 млн. грн., в тому числі від надання платних освітніх послуг 6,3 млн. грн.

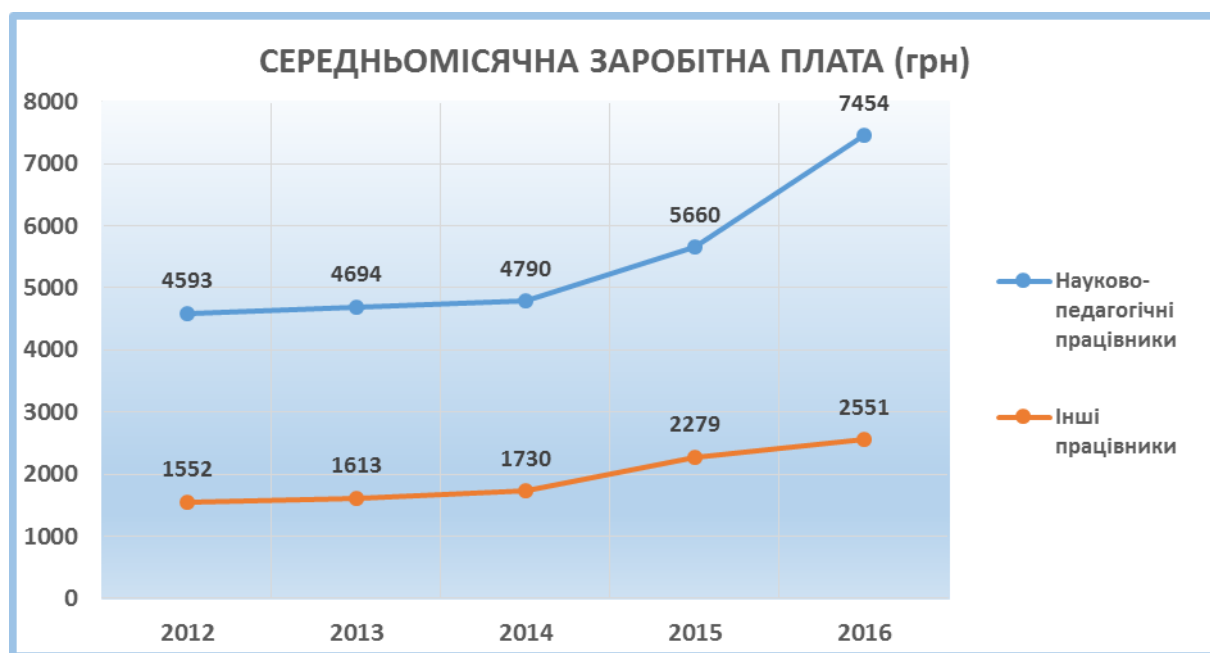
Така структура державного фінансування (практично 91,8 % якого йшло на виплату стипендій та зарплат) суттєво збільшила навантаження на спеціальний фонд державного бюджету, тобто на власні кошти університету, отримані від надання платних послуг. Саме з них і фінансувалися поточне утримання навчальних корпусів університету, капітальні ремонти, придбання обладнання, матеріальна допомога, поповнення бібліотечних фондів, оплата відряджень, підписки на періодичні видання та інші найневідкладніші витрати.

Характерною рисою звітної періоду у фінансовій сфері було динамічне зростання заробітної плати (таблиця 17) і (рис. 31).

Таблиця 17. Показники середньомісячної заробітної плати науково-педагогічного персоналу та інших співробітників університету (грн.)

ПОКАЗНИКИ	2012	2013	2014	2015	2016	Середній показник за 5 років
Середньомісячна заробітна плата НПП	4593	4694	4790	5660	7454	5438
Інших працівників	1552	1613	1730	2279	2551	1945

Рис.31. Графік зростання середньомісячної заробітної плати

Середньомісячна заробітна плата науково-педагогічного персоналу по університету за 2012-2016 рр. зросла – з 4593 грн. до 7454 грн.

Цілком закономірно, що пропорційна зросли і витрати на заробітну плату. Інформацію наведено в таблиці 3. Зокрема, якщо у 2014 р. порівняно з 2013 р., спостерігаємо невелике зменшення видатків на 501,8 тис. грн., або 1,4%, то у 2016 р. порівняно з 2015 р. видатки на заробітну плату зросли на

1423,3 тис. грн. або 4% за рахунок збільшення заробітної плати з 01.12.2015, з 01.05.2016 та 01.12.2016 років.

Таблиця 18. Витрати на заробітну плату за рік в цілому по загальному та спеціальному фонду (тис. грн.)

ПОКАЗНИКИ	2012	2013	2014	2015	2016	Разом
Видатки на оплату праці разом з нарахуваннями з загального фонду	23270,2	25265,1	25837,8	27347,0	29712,2	131432,3
Видатки на оплату праці разом з нарахуваннями з спеціального фонду	10945,4	10312,6	9238,1	8572,0	7630,1	46698,20
Разом	34215,6	35577,7	35075,9	35919,0	37342,3	178130,5

Рис.32

Які ж тенденції у розвиткові фінансово-економічної сфери університету ми бачимо в 2011-2016 рр.

1. Посилення проблем у діючій структурі витрат університету. Так в 2016 р. за рахунок асигнувань з загального фонду державного бюджету 61,3% складають видатки на зарплату, 30,5 % - видатки на виплату стипендій та інших платежів студентам, і лише 8,2 % - на оплату комунальних послуг. На інші видатки по поточному утриманню університету та на капітальні видатки протягом останніх п'яти років кошти з загального фонду не виділялись.

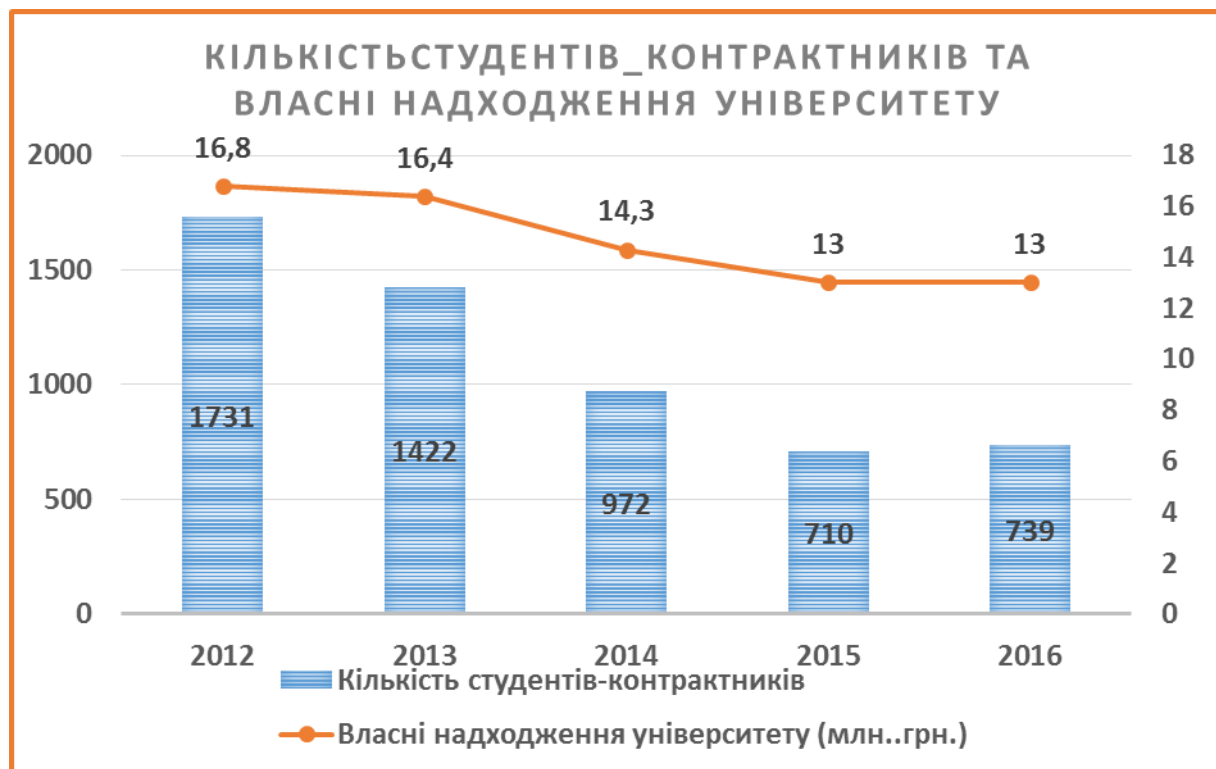
2. Зростання державного фінансування. Зокрема, якщо у 2014 р. порівняно з 2013 р., зросло майже на 1,9% , то у 2016 р. порівняно з 2015 р. це зростання складає 2,6%.

3. Певне уповільнення зменшення обсягу доходів спеціального фонду. Зокрема, якщо у 2014 р. порівняно з 2013 р., мало місце зменшення надходжень до спеціального фонду на 2,1 млн. грн. (або 24%), то у 2016 р. порівняно з 2015 р. це зменшення доходів спеціального фонду становить 23,6 тис. грн.. (або 0,2 %). Основними причинами цього процесу є демографічні та економічні процеси, що суттєво вплинули на кількість наших студентів-контрактників.

Таблиця 19. Кількість студентів –контрактників та власні надходження університету

Звітний період	2012	2013	2014	2015	2016
Кількість студентів-контрактників	1731	1422	972	710	739
Власні надходження університету (млн. грн.)	16.8	16.4	14,3	13,0	13,0

Рис. 33.

4. Збереження високого відсотка долі виплат на заробітну плату в загальному обсязі витрат (таблиця 5) Відсоток витрат на заробітну плату зі спеціального фонду за останні роки становить близько 63 %, що становить велику частку у структурі надходжень коштів до спеціального фонду.

Таблиця 20. Питома вага видатків на зарплату в складі витрат спеціального фонду

Звітний період	Зарплата та нарахування на зарплату (тис. грн.)	Відсоток витрат із спеціального фонду
2012	10945,4	66,5%
2013	10312,6	65,3%
2014	9238,1	63,3%
2015	8572,0,	63,2 %
2016	7630,1	57,9%

Рис.34.

На виконання умов Колективного договору адміністрацією університету здійснювались виплати доплат, надбавок, премій та матеріальних допомог працівникам університету.

Табл. 21. Фінансування зобов'язань за Колективним договором (тис. грн.)

ПОКАЗНИКИ	2012	2013	2014	2015	2016	Разом
Надбавки та доплати	4978,1	5247,3	5152,7	5642,3	7030,5	28050,9
- в т.ч. надбавки та доплати НПП	3939,8	3888,3	4151,0	4500,0	5743,5	22222,6
Премії	205	472,9	440,8	217,4	302,5	1638,6
Матеріальна допомога	965	1296,0	1222,8	1082,5	1424,4	5990,7
Виплати до ювілеїв	81	69,5	97,0	116,2	115,8	479,5
Разом	6229,1	7085,7	6913,3	7058,4	8873,2	36159,7

Рис. 35.

З наведених даних зрозуміло, що протягом 2011- 2016 рр. сума надбавок та доплат та виплати матеріальної допомоги зростали.

Крім того, у 2016 рр. університетом перераховано допомогу профспілковому комітету на культурно-масову роботу 0,3% від фонду заробітної плати на суму 25,0 тис. грн..

З метою підтримки висококваліфікованих викладачів – професорів, докторів наук та інших викладачів виплачуються надбавки та доплати до посадових окладів в розмірі від 10 до 50 %.

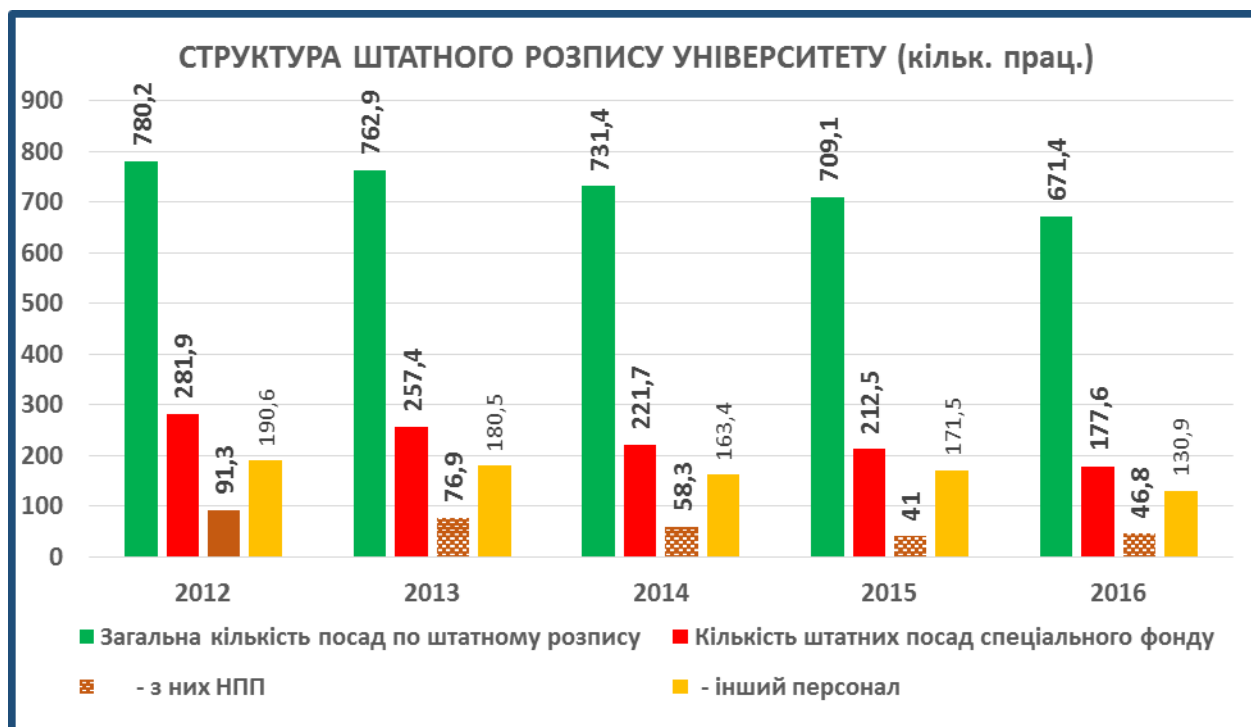
Всі видатки на поточне утримання навчальних корпусів та гуртожитків університету, поточні та капітальні ремонти, придбання меблів і обладнання, поповнення бібліотечних фондів, оплату відряджень, підписки на періодичні видання, канцелярські витрати та інші на невідкладні витрати здійснювались за рахунок власних коштів університету, отриманих від надання платних послуг.

З коштів спеціального фонду державного бюджету в 2016 р. фінансувалось 46,75 ставки професорсько-викладацького персоналу та 130,85 посад іншого персоналу. В цілому по університету 26,5 % працівників університету утримується за рахунок власних коштів.

Таблиця 22. Структура штатного розпису університету (кільк. прац.)

	2012	2013	2014	2015	2016
Загальна кількість посад по штатному розпису	780.2	762,9	731,36	709,1	671,4
Кількість штатних посад, що утримувались за рахунок спеціального фонду державного бюджету	281.9	257,4	221,66	212,5	177,6
- з них НПП	91.3	76,9	58,26	41,0	46,75
- інший персонал	190.6	180,5	163,4	171,5	130,85
Питома вага посад, що утримувались за рахунок власних коштів в загальній чисельності - %	36.1	33,7	30,3	30,0	26,5

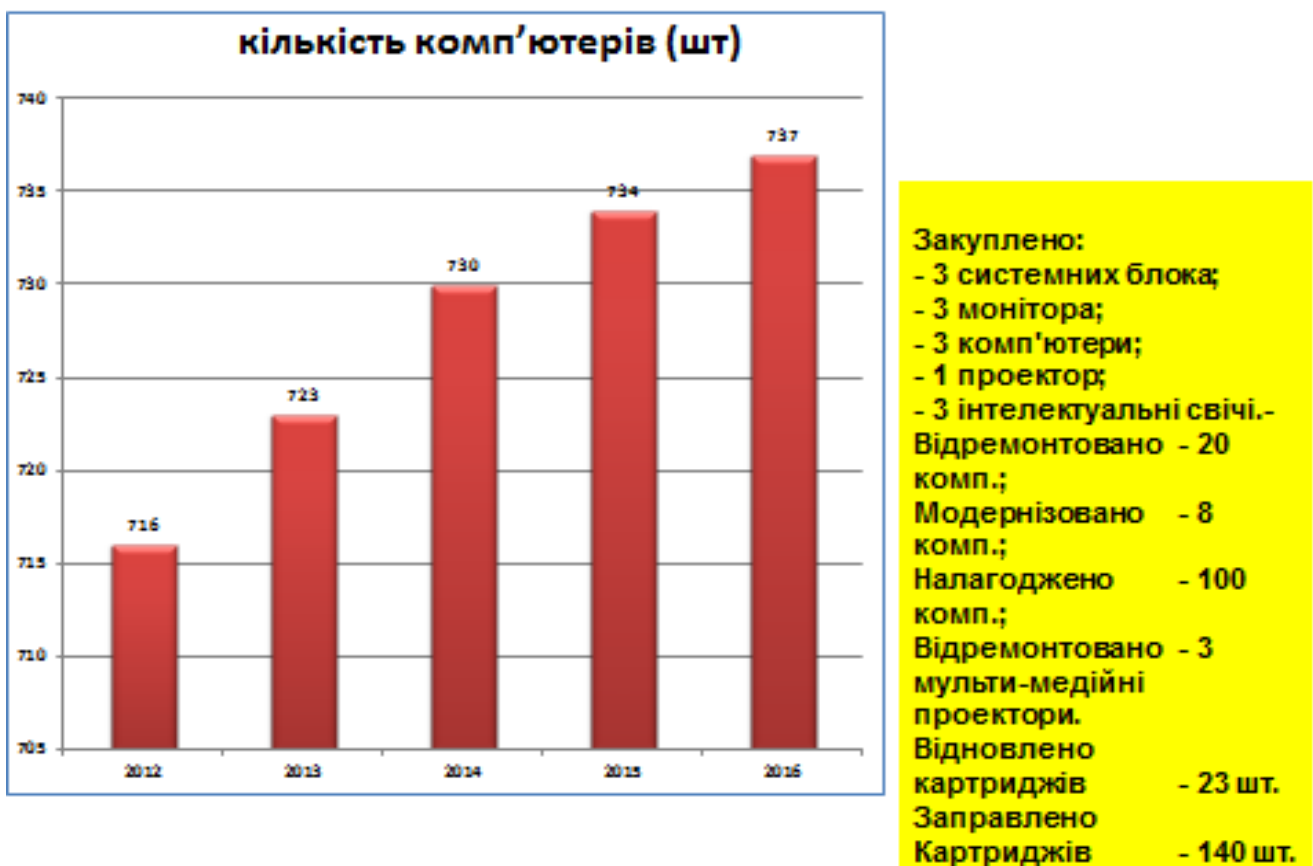
Рис. 36.

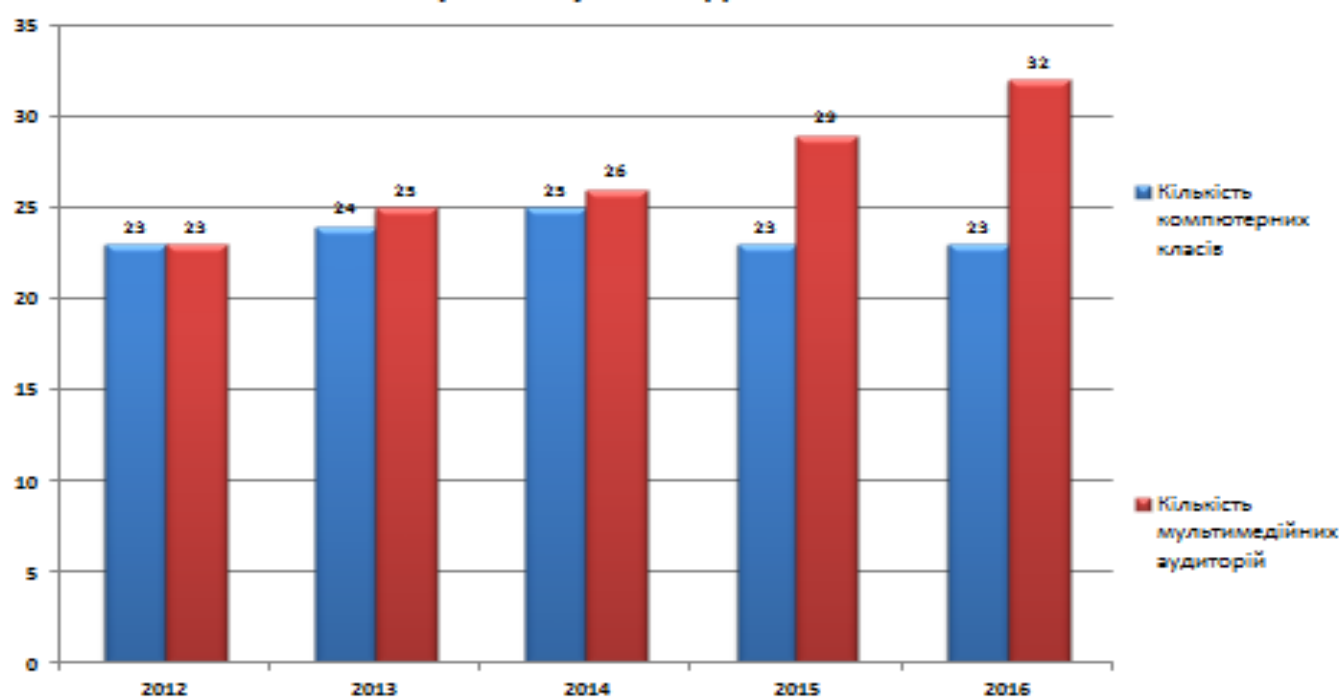
Матеріально-технічна база університету

У зв'язку з певними фінансовими труднощами різкого покращення матеріально-технічного забезпечення університету не відбулося, разом з тим, чітко простежується чітка тенденція на модернізацію усієї господарської системи (рис. 37-)

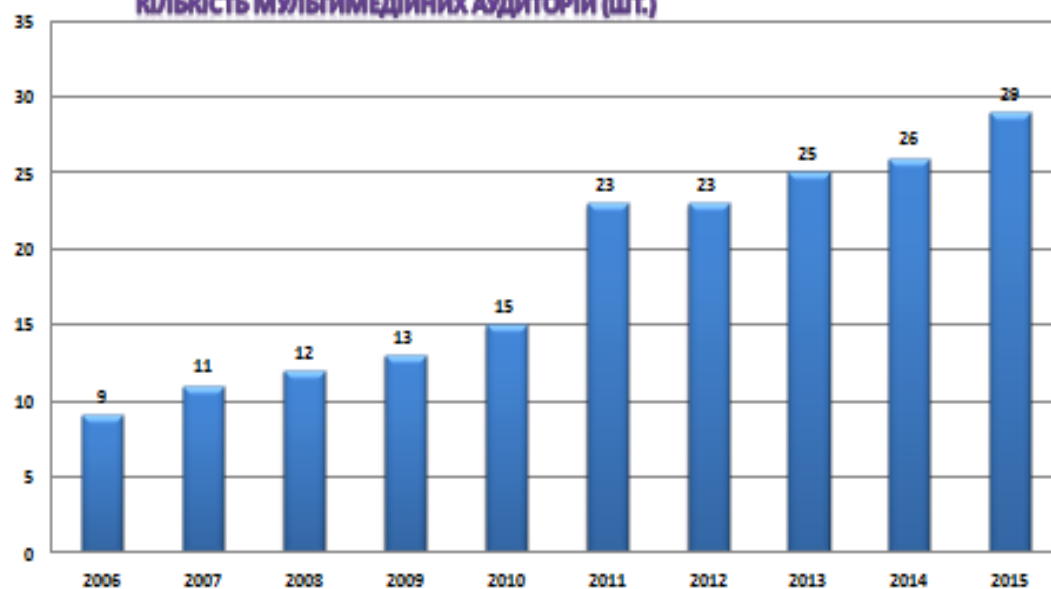
Рис. 37-39. Закупівля та обслуговування комп'ютерної техніки та мультимедіуму

Комп'ютерні та мультимедійні класи

КІЛЬКІСТЬ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ АУДИТОРІЙ (шт.)

Паралельно проводилася значна робота з утримання в належному стані навчальних корпусів, бібліотеки, гуртожитків тощо (Рис. 40 -).

Рис. 40. Вартість ремонтних робіт за останні 5 років (тис. грн.)

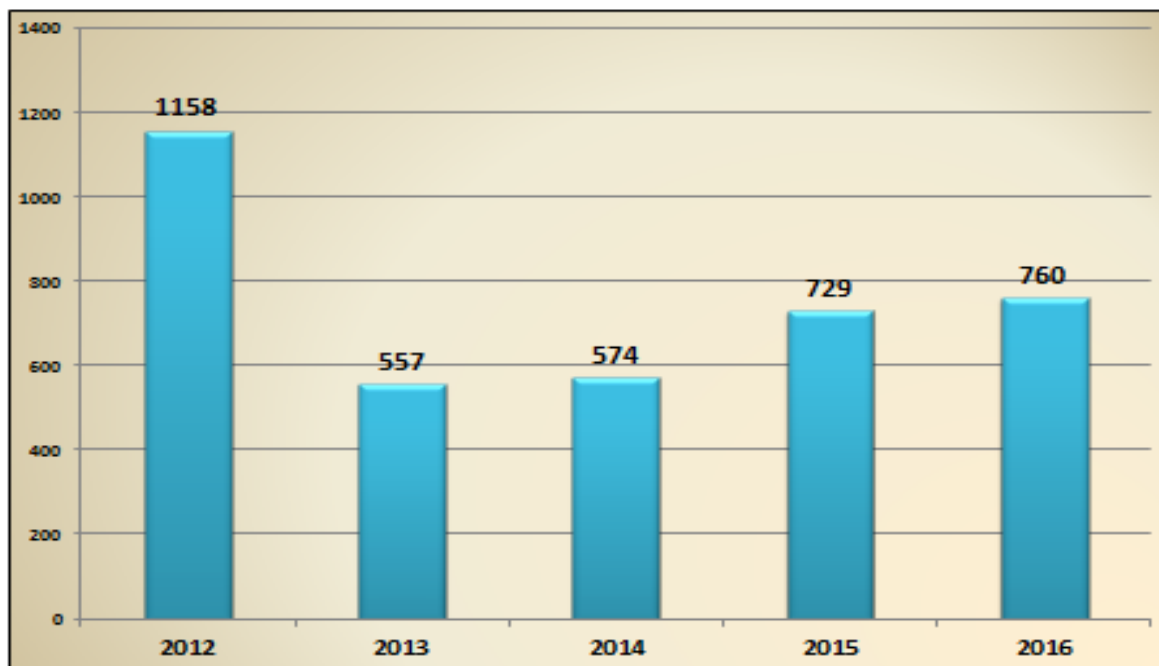

Рис. 41.

№	Назва робіт
Навчальний корпус № 1	
I.	Ремонт коридорів 2-го поверху, сходових клітин, фасаду, підвалу, хореографічного класу (106), покрівлі. Ремонт аудиторії № 212, 305, 329, 208 поточний ремонт спортзалу №124
Навчальний корпус № 2	
II.	Поточний ремонт ауд. № 240, 307, сходової клітини 2-го поверху, роздягальні, фасаду, частково коридорів, покрівлі.

Рис. 42.

№	Назва робіт
Гуртожиток № 1	
III.	Ремонт кімнат -12 шт, читального залу, коридорів, туалетів.
Гуртожиток № 2	
IV.	Ремонт кімнат -12 шт, сходових клітин, коридорів, фасаду, туалетів
Гуртожиток № 3	
V.	Ремонт кімнат -14 шт, кухонь, коридорів, умивальників, фасаду, покрівлі, улаштування спортивної площадки.
Гуртожиток № 4	
VI.	Ремонт кімнат -8 шт, рекреації, фасаду, балконних дверей.
Видавництво	
VII.	Поточний ремонт приміщень
База «Лісове озеро»	
VIII.	Ремонт цегляних будиночків (8 кімнат), внутрішніх приміщень.
Кафе «Юність»	
IX.	Ремонт приміщення після реконструкції опалення
Ідальня	
X.	Ремонт приміщень, покрівлі

Рис. 43.

№	Назва робіт
Господарча частина	
XI.	Облаштування міні котельні №2 та складу твердого палива
	Виконано робіт по кошторису на суму 760,391 тис. грн.

Рис. 44.

Найменування виробів	2012-2016 рік
<i>Виготовлено меблевих виробів:</i> (тумби-кафедри, шафи різного призначення, полиці різного призначення, ліжка для гуртожитків, столи, стенди)	1277
<i>Виготовлено столярних виробів:</i>	818
Виготовлено рейок, налічників, плінтусів, брусів	5889 м/п
Оброблено дошки паркетної	22,4 м ²
<i>Виготовлено та встановлено метало-пластикових вікон</i>	240

ПРОБЛЕМИ в фінансово-господарській сфері

- Регулярні скорочення капітальних та поточних видатків по СФ та майже повна їх відсутність по ЗФ;
- Значне зростання питомої частки платежів за комунальні послуги;
- Багаторічна пролонгація на заборону закупівель авто, ноутбуків, ремонтів кабінетів;
- Перехід на ліцензійне програмне забезпечення (висока вартість);
- Систематичні, довготривалі затримки платежів за товари та послуги держказначейством; збитковість видавництва, агробіостанції, Центра довузівської підготовки.

Дякую за увагу!

